

Forelesning 8

Traversering av grafer

- 1. Grafrepresentasjoner**
- 2. Bredde-først-søk**
- 3. Dybde-først-søk**
- 4. Topologisk sortering**

1:4

Grafrepresentasjoner

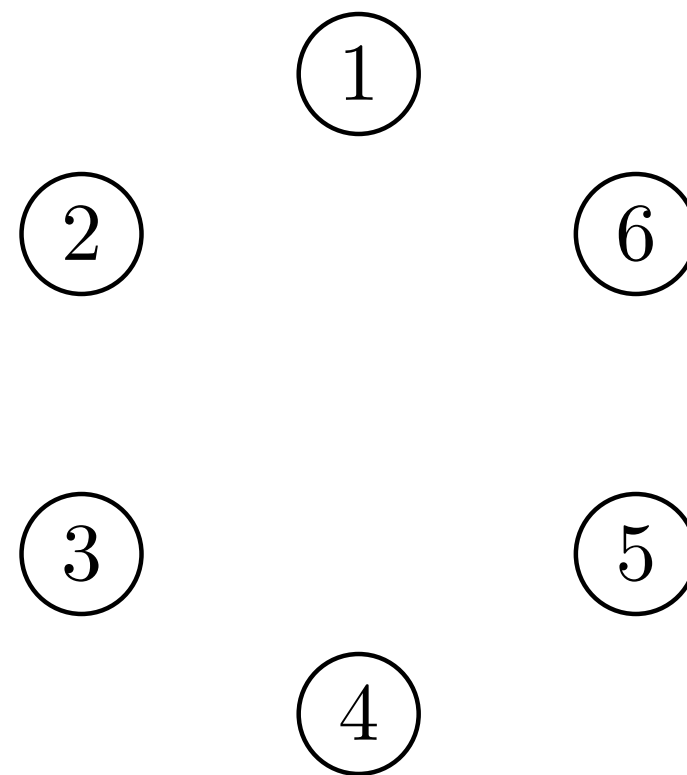
- **Vi ser på to representasjoner: Nabomatriser og nabolister**
- **Man sier ofte at det er raskere med nabomatriser men at de tar mer plass**
- **Det er en overforenkling!
Det kommer an på problemet!**
- **Og: Det finnes mange flere representasjoner**

Se «Efficient Graph Representations» av Jeremy P. Spinrad for en mer detaljert diskusjon.

Grafrepresentasjoner >

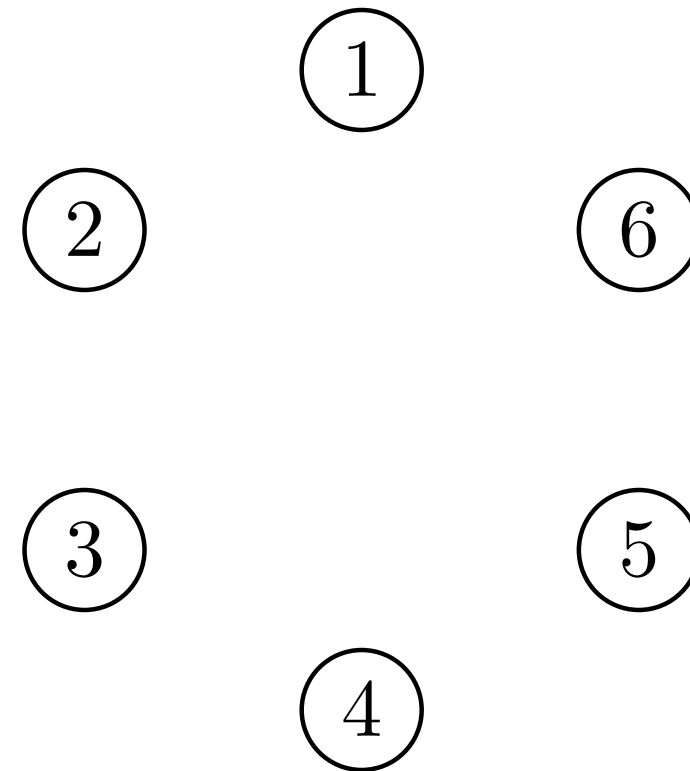
Nabomatriser

	1	2	3	4	5	6
1	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0

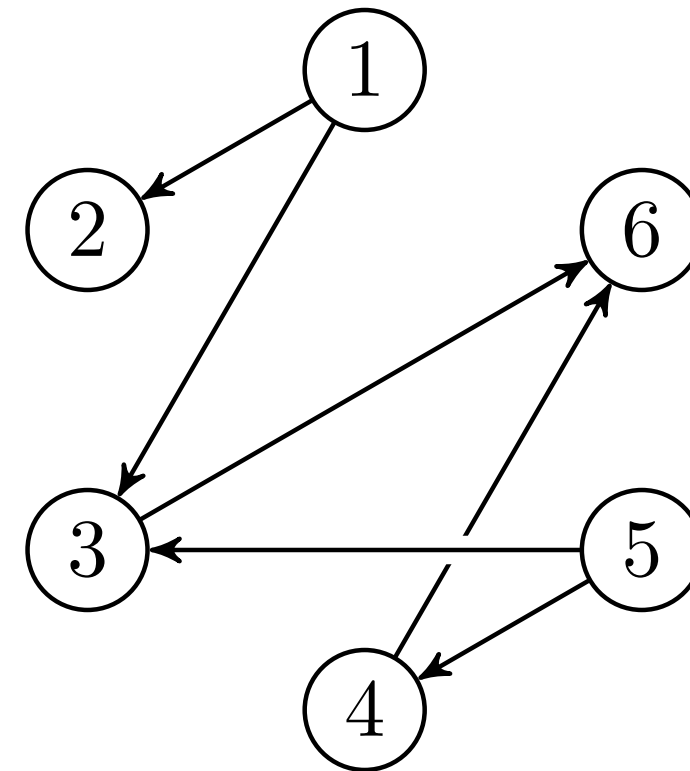
Nabomatrise: $A[u, v] \iff (u, v) \in G.E$

	1	2	3	4	5	6
1		0	0			
2						
3						0
4						0
5			0	0		
6						

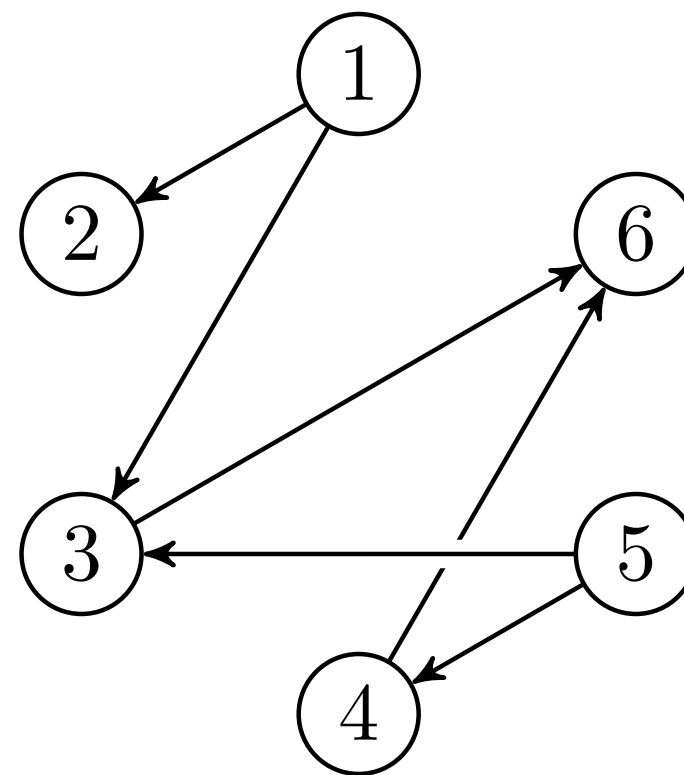
Nabomatrise: $A[u, v] \iff (u, v) \in G.E$

	1	2	3	4	5	6
1		1	1			
2						
3						1
4						1
5			1	1		
6						

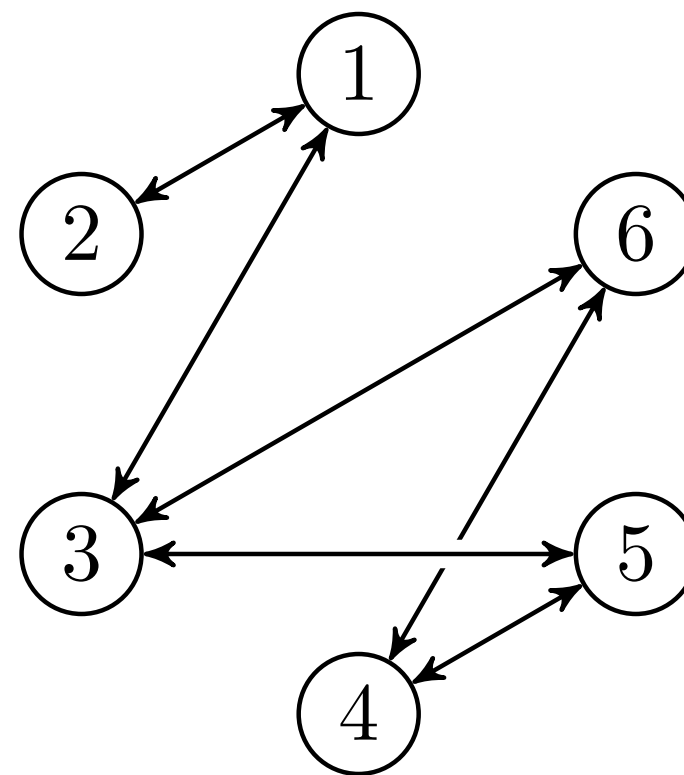
Nabomatrise: $A[u, v] \iff (u, v) \in G.E$

	1	2	3	4	5	6
1		1	1			
2						
3						1
4						1
5			1	1		
6						

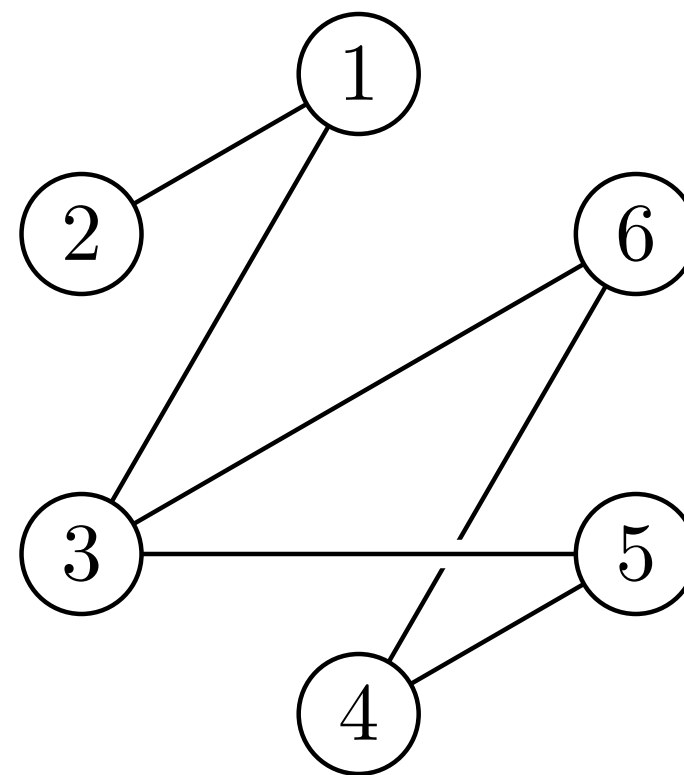
Urettet $G \iff$ symmetrisk $A: A[u, v] = A[v, u]$

	1	2	3	4	5	6
1		1	1			
2	1					
3	1				1	1
4					1	1
5			1	1		
6			1	1		

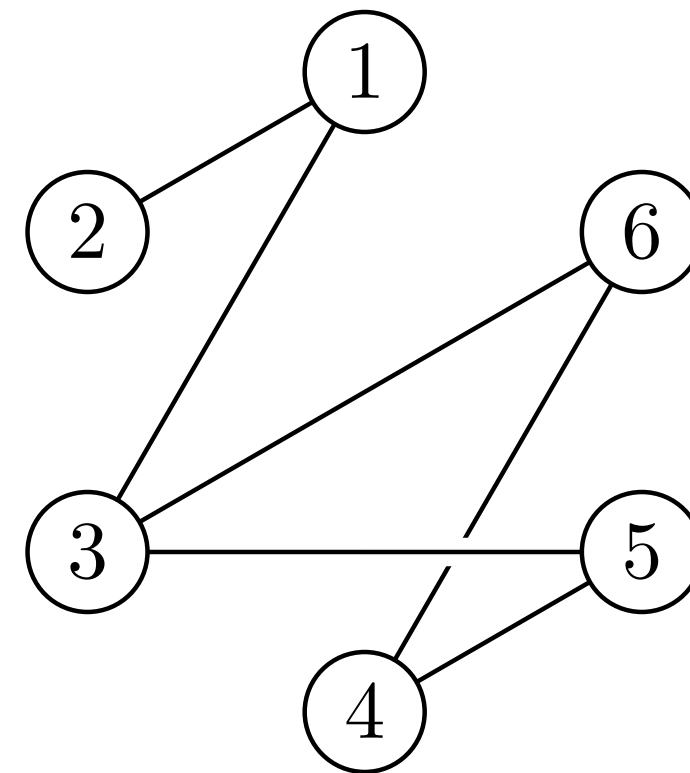
Urettet $G \iff$ symmetrisk $A: A[u, v] = A[v, u]$

	1	2	3	4	5	6
1		1	1			
2	1					
3	1				1	1
4					1	1
5			1	1		
6			1	1		

Urettet $G \iff$ symmetrisk $A: A[u, v] = A[v, u]$

	1	2	3	4	5	6
1		1	1			
2	1					
3	1				1	1
4					1	1
5			1	1		
6			1	1		

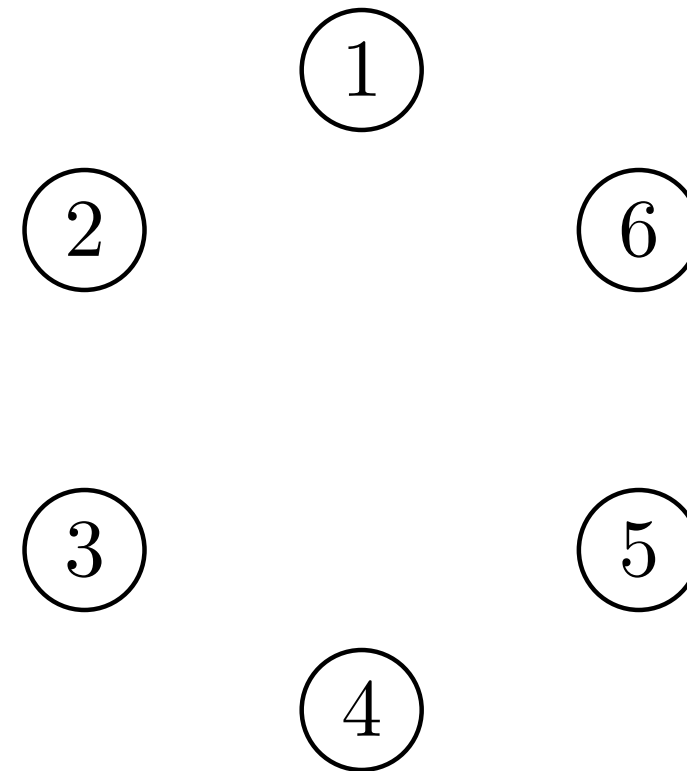
Egnet til raske oppslag; ikke så egnet til traversering

Grafrepresentasjoner >

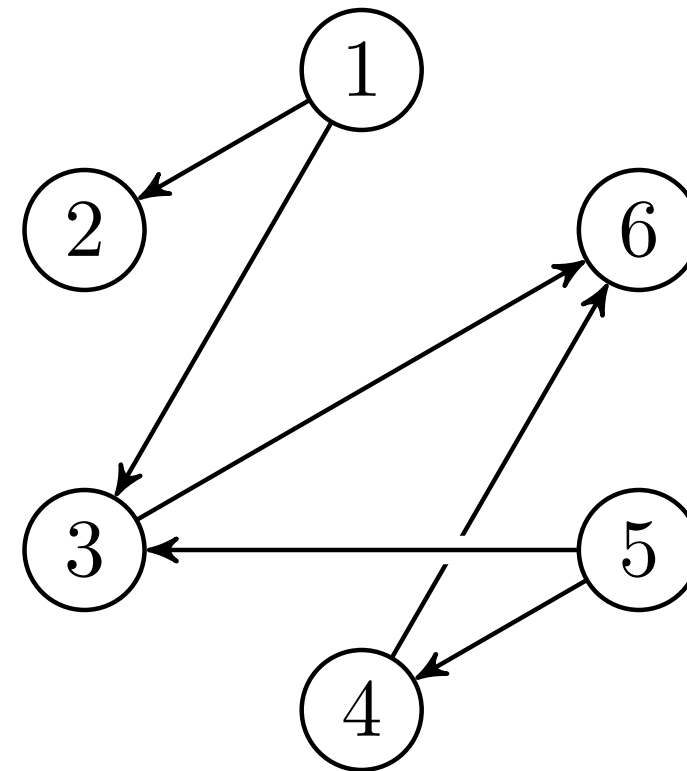
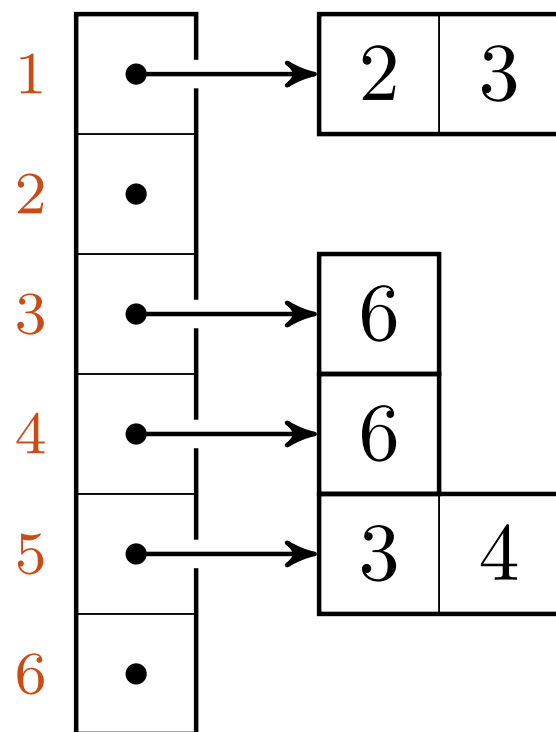
Nabolister

Det er altså snakk om én liste per node – ikke én liste totalt. Dvs., grafen representeres (i naboliste-representasjonen) av en tabell med mange nabolister – *ikke* «en naboliste».

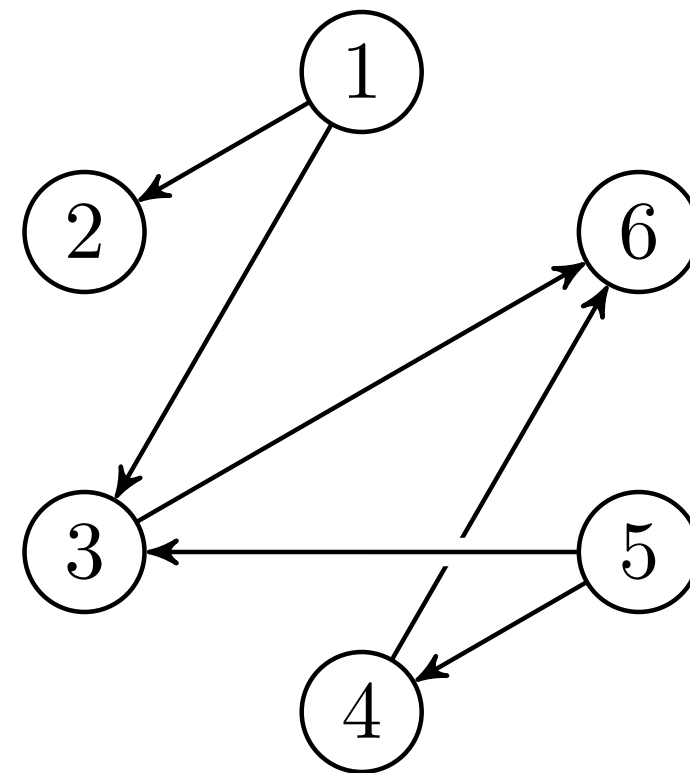
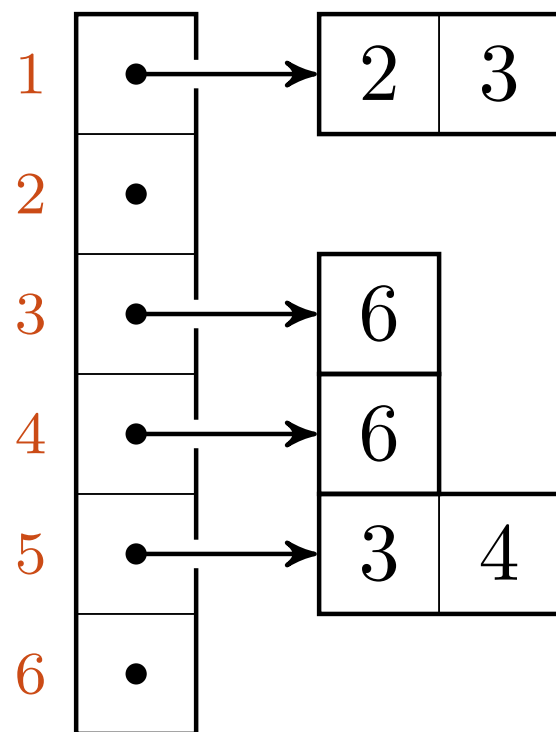
1	•
2	•
3	•
4	•
5	•
6	•

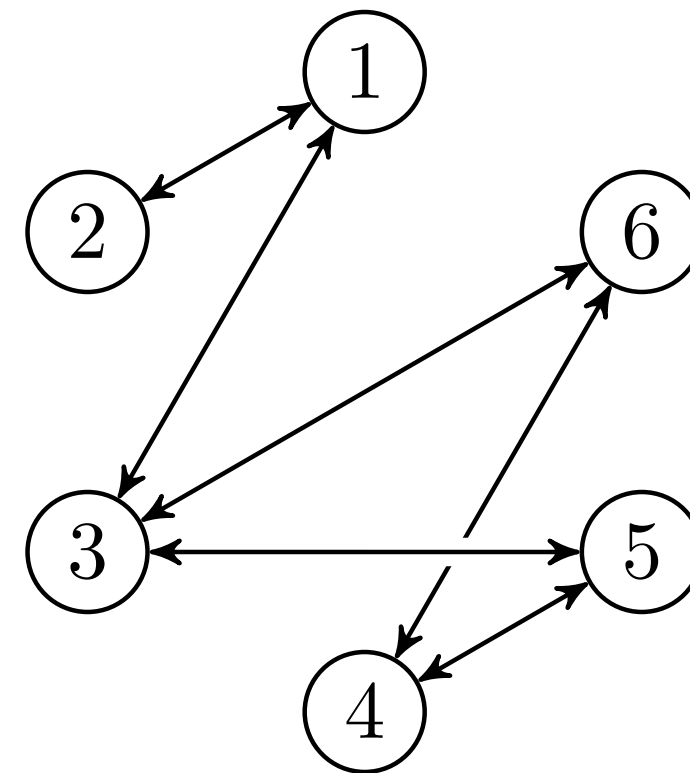
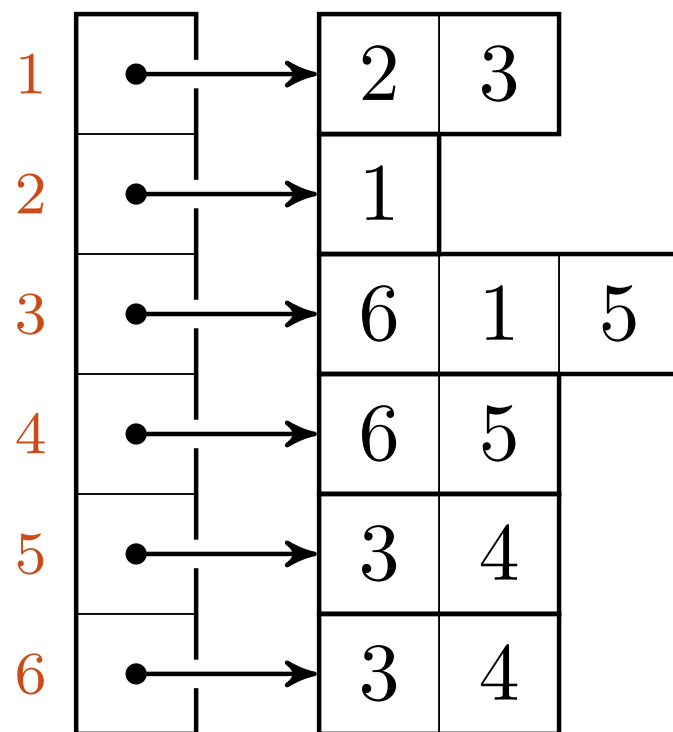
Nabolister: Liste (eller tabell) med ut-naboer for hver node

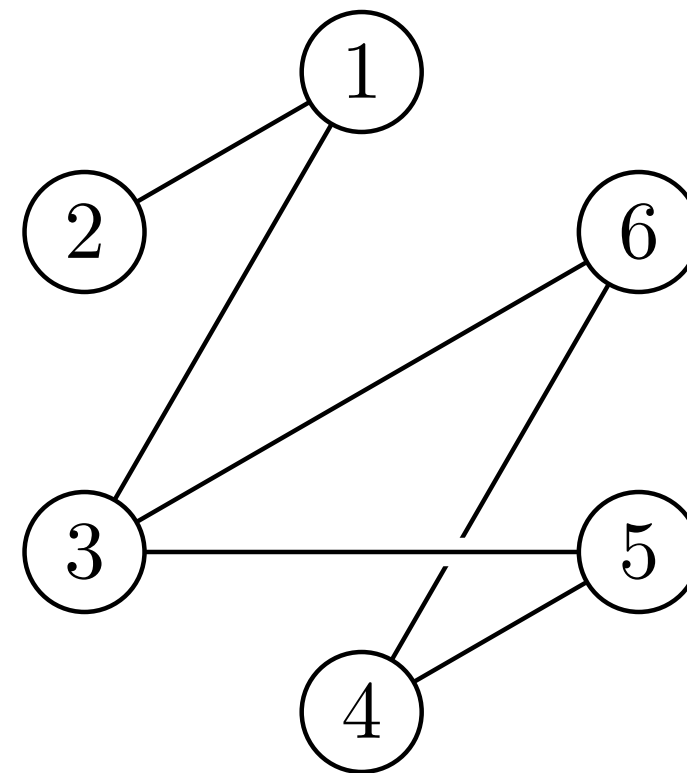
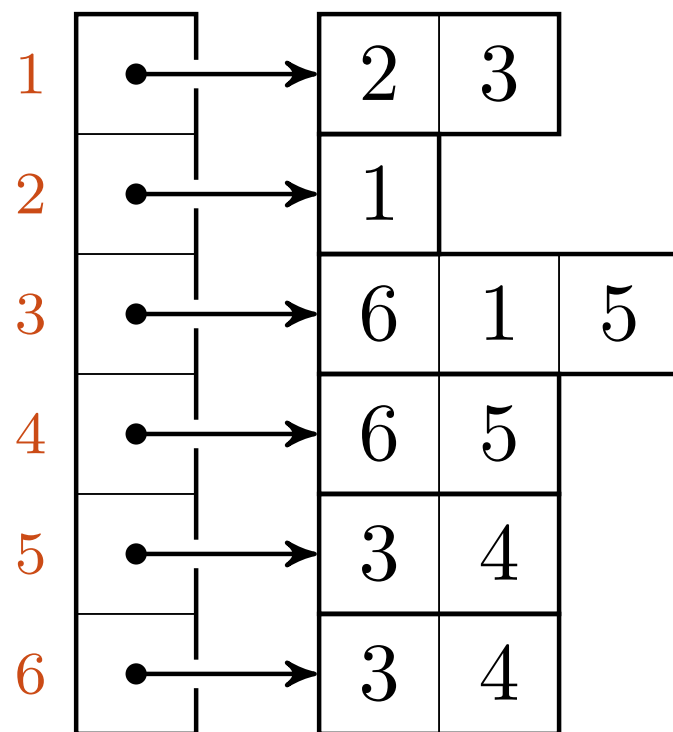
Nabolister: Liste (eller tabell) med ut-naboer for hver node

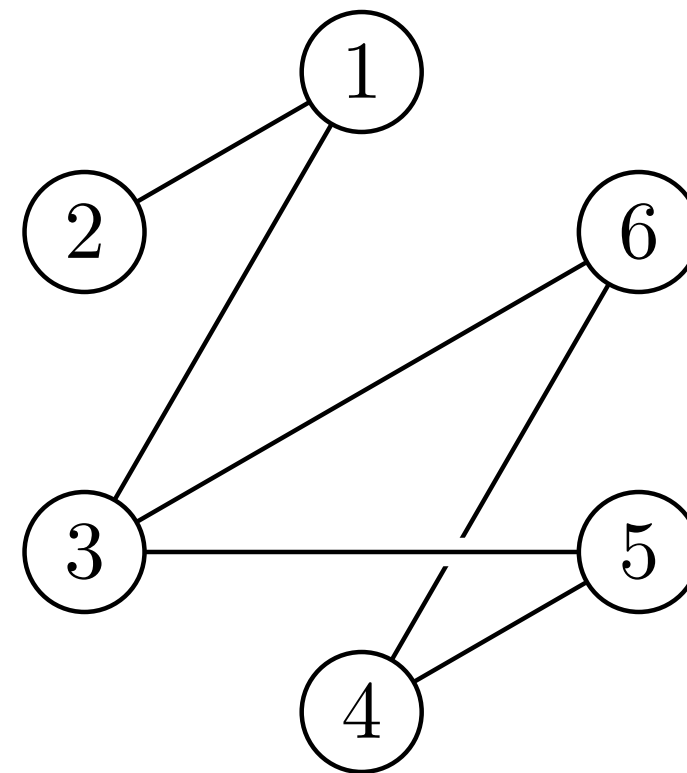
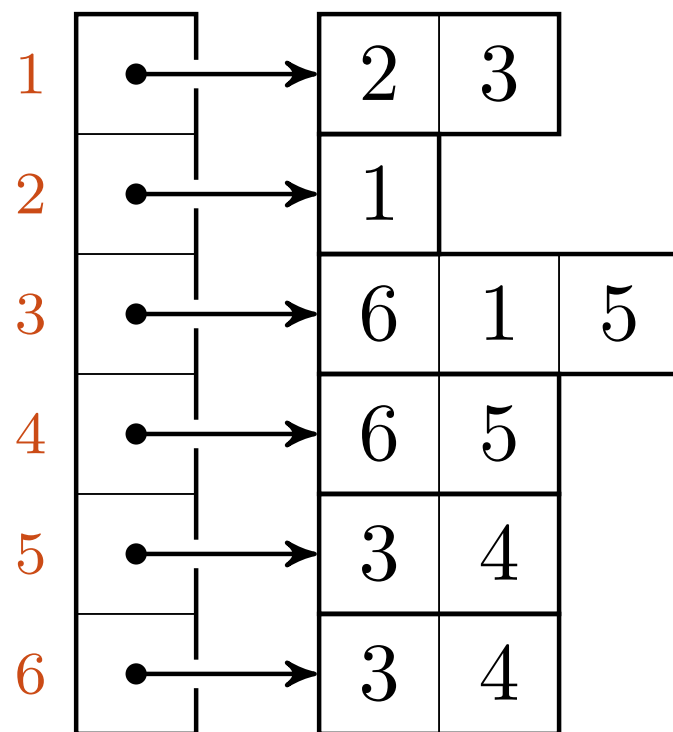
Urettet $G \iff$ kanter går begge veier

Urettet $G \iff$ kanter går begge veier

Urettet $G \iff$ kanter går begge veier

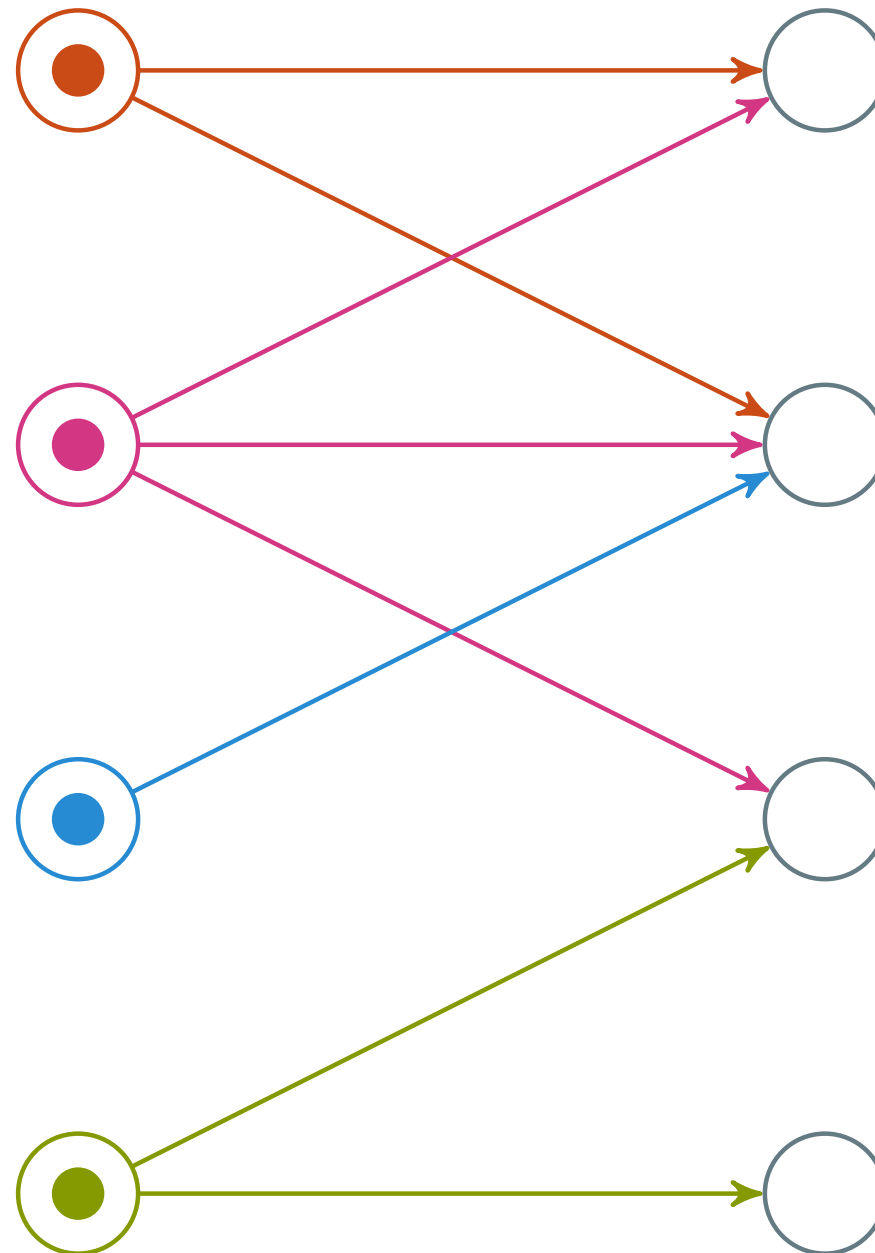
Kompakt; egnet til traversering; ikke så egnet til raske oppslag

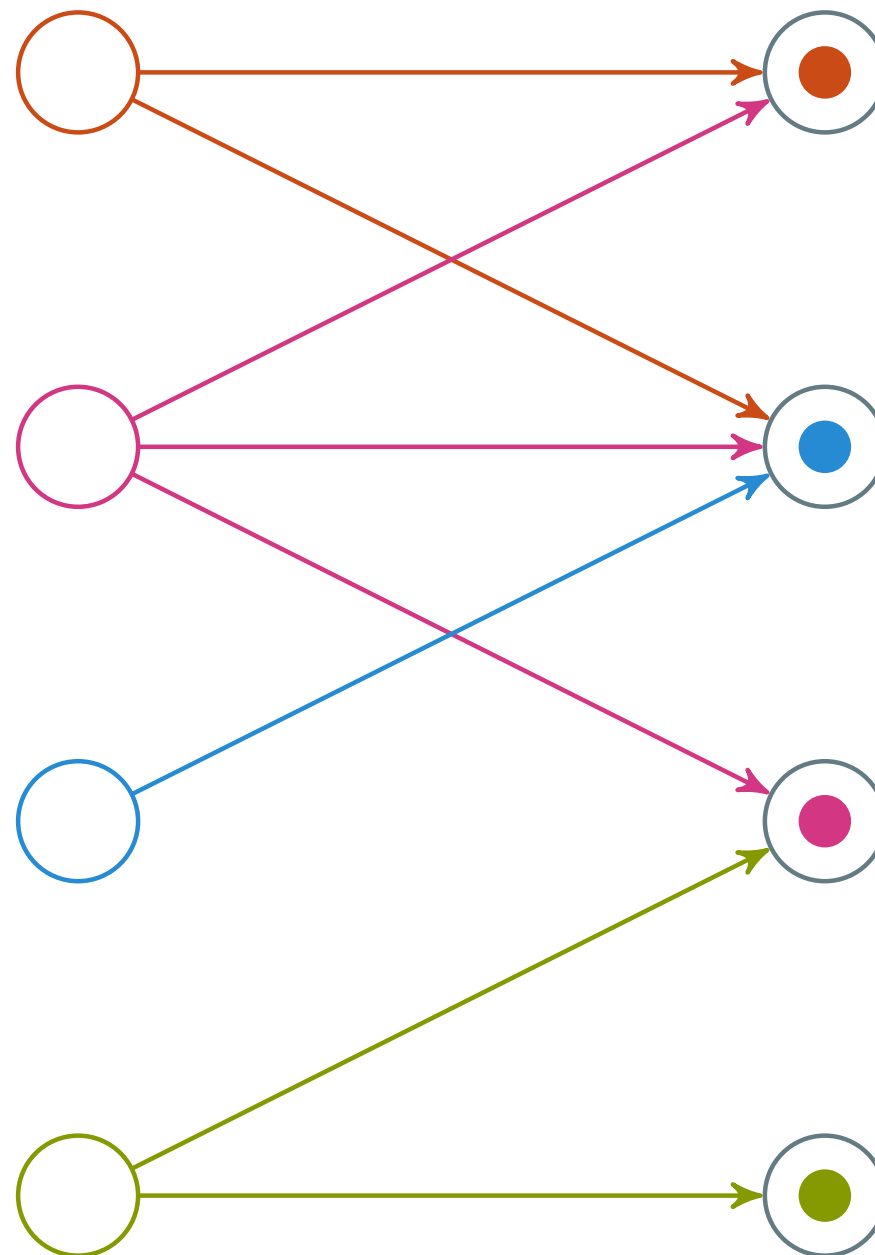
**Kan godt «blande inn»
hashtabeller e.l.**

Nabomatriser egner seg til direkte oppslag. Nabolister egner seg til traversering. Nabolister tar også mindre plass dersom grafen har få kanter – men ikke ellers!

Traversering

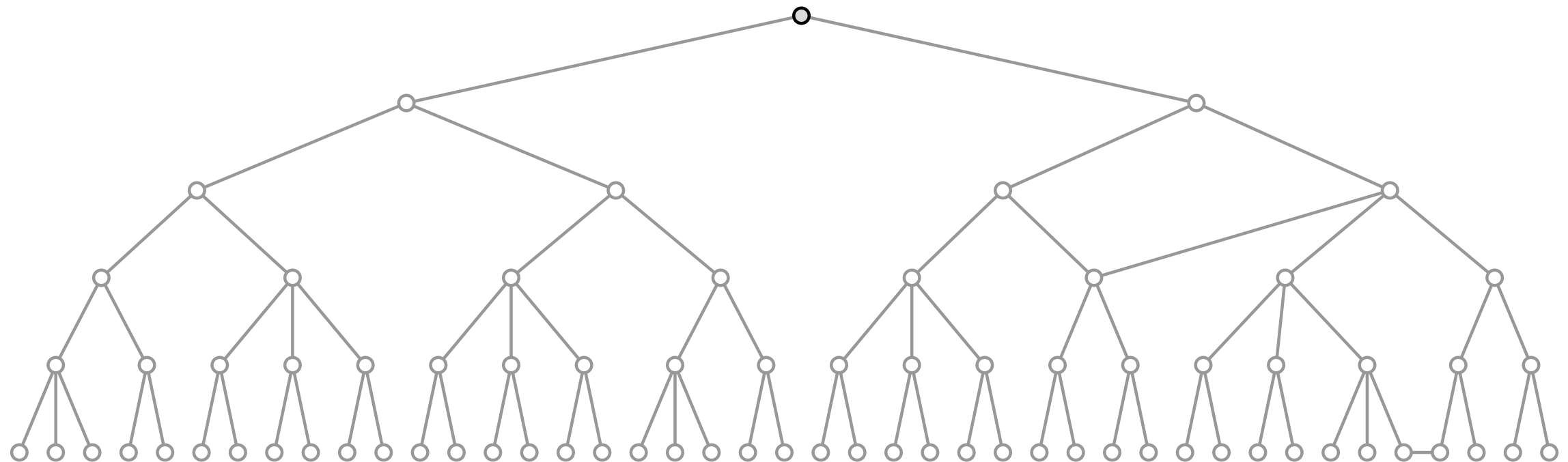
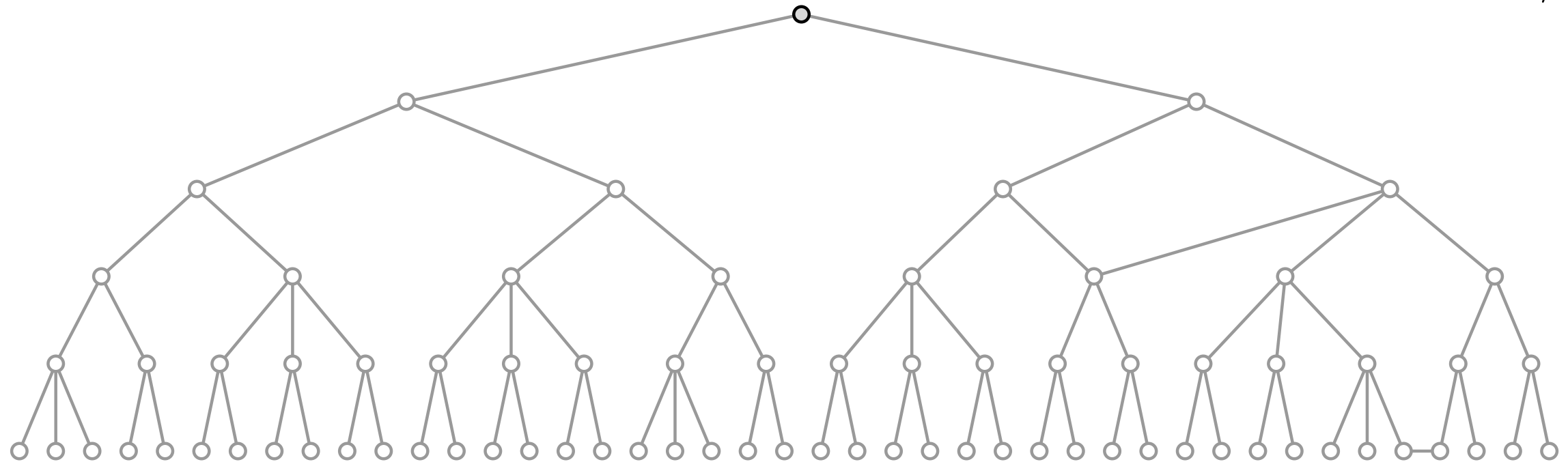
Matching som motivasjon

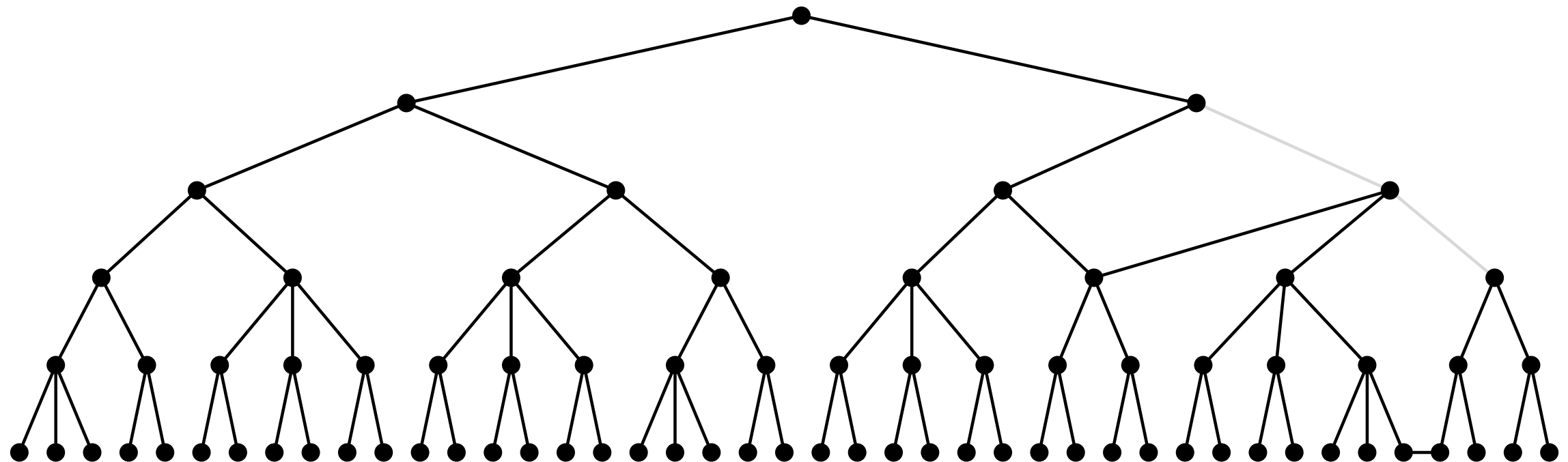
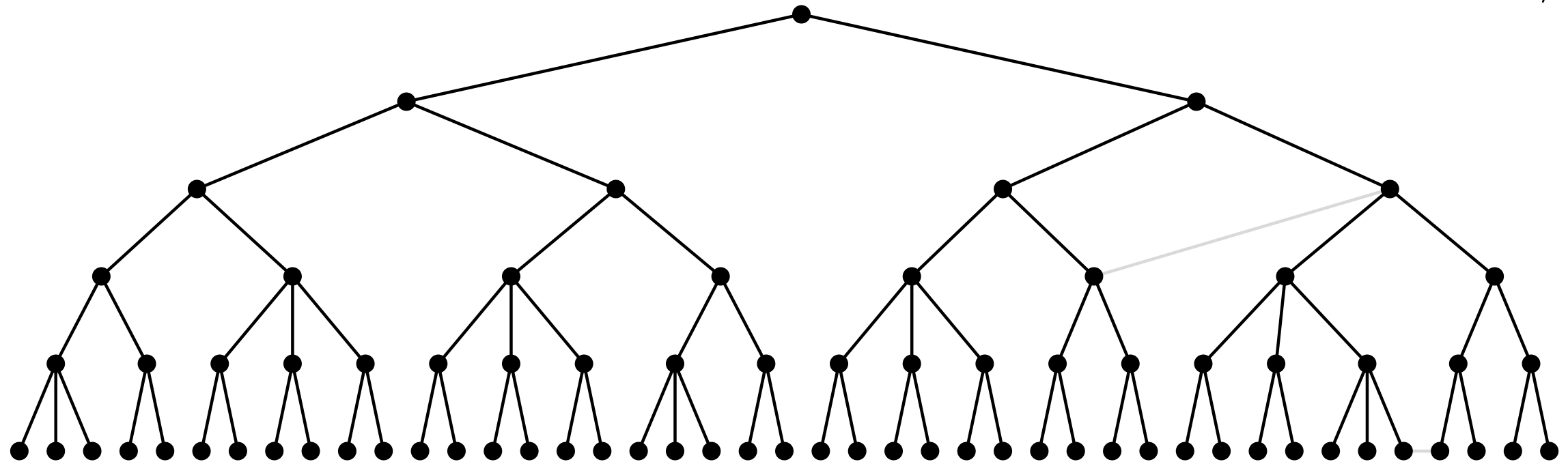

Slike stier finner vi vha. traversering

Vi kommer tilbake til matcheproblemet i forelesning 12 – men løsningen krever traversering, så la oss se på det!

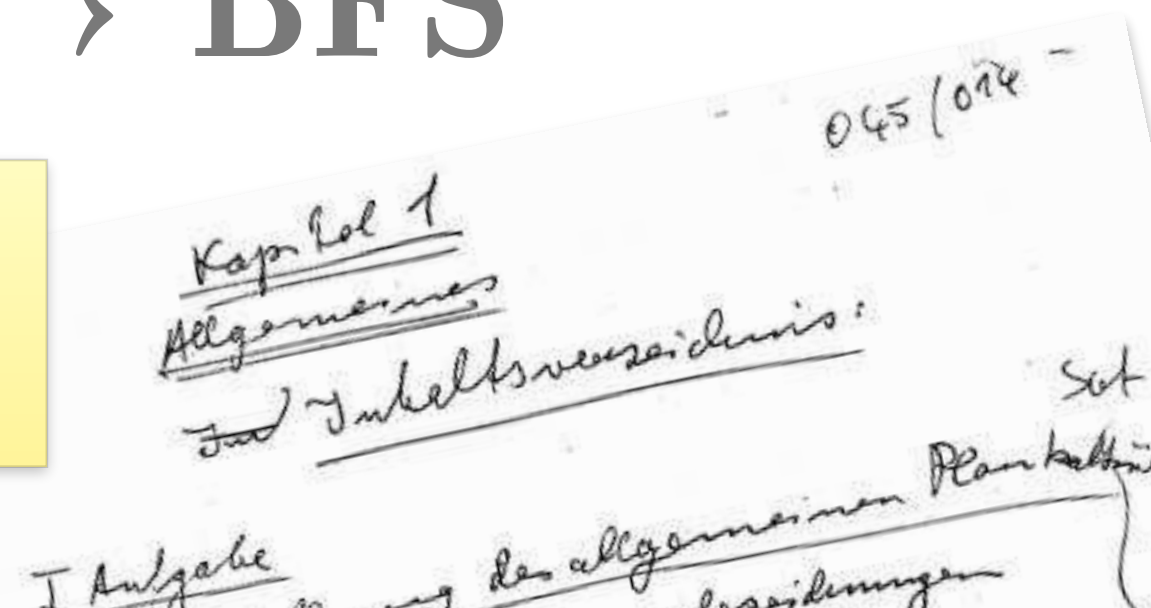

2:4

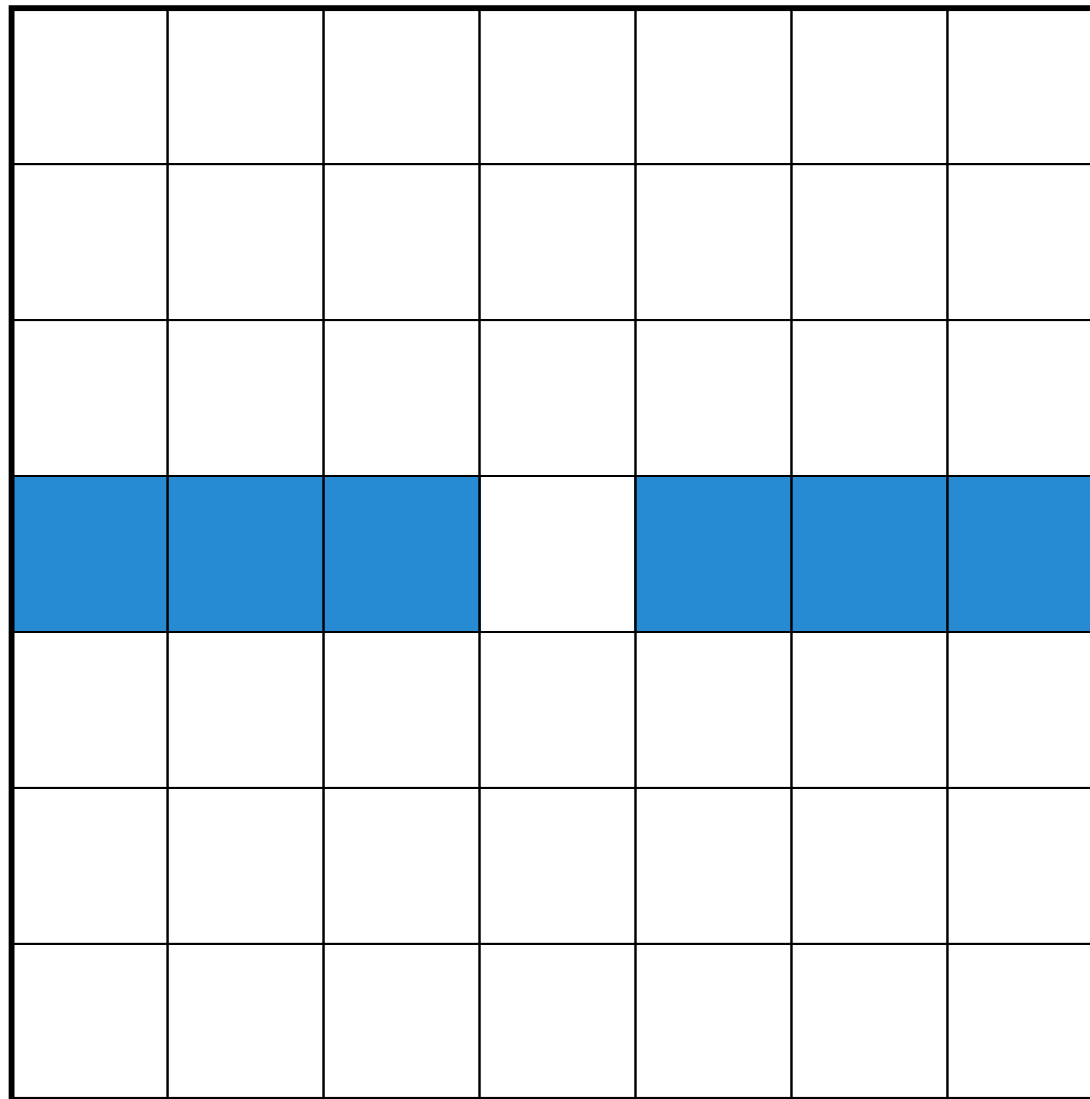
Traversering › BFS

Opprinnelig beskrevet av Konrad Zuse i 1945. Publisert først i 1972 (og i mellomtiden oppdaget av flere).

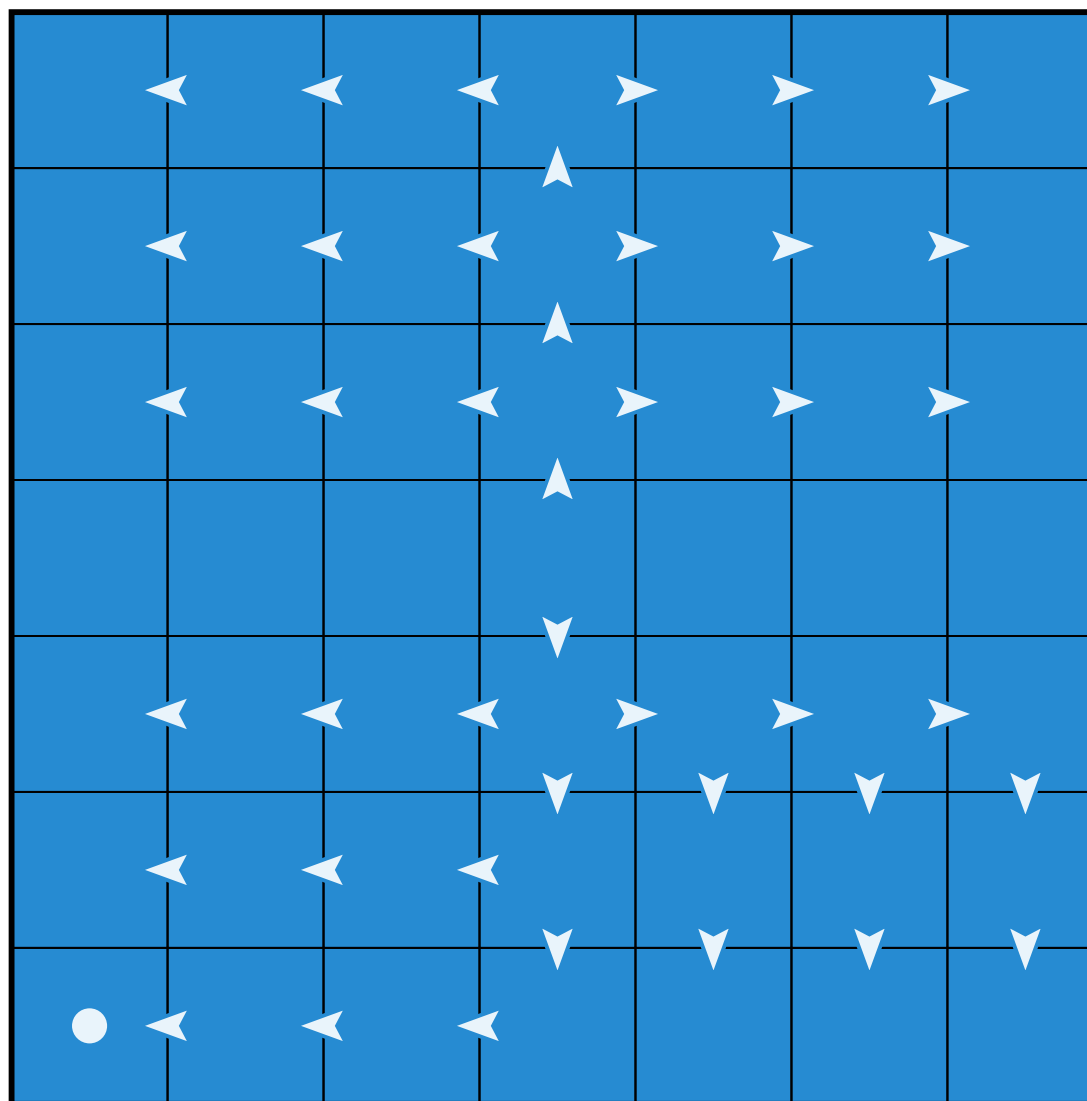

Traversering generelt:

Vi besøker noder, oppdager noder langs kanter og vedlikeholder en huskeliste.

BFS: Naboer stiller seg i kø

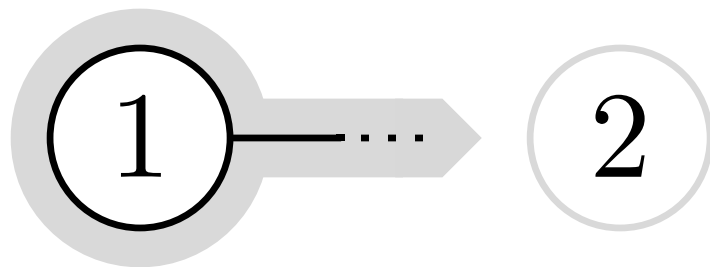

BFS: Naboer stiller seg i kø

1

Besøk node 1

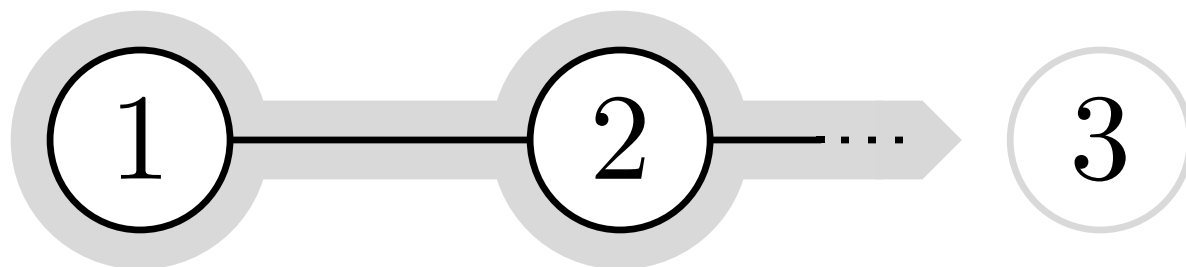
Har notert oss en startnode

~~Besøk node 1~~

Besøk node 2

Besøk: Stryk noden og notér naboer

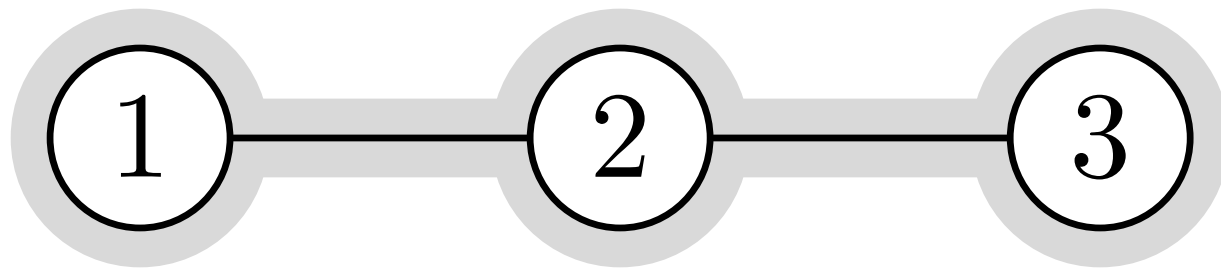

~~Besøk node 1~~

~~Besøk node 2~~

Besøk node 3

Besøk deretter neste på lista...

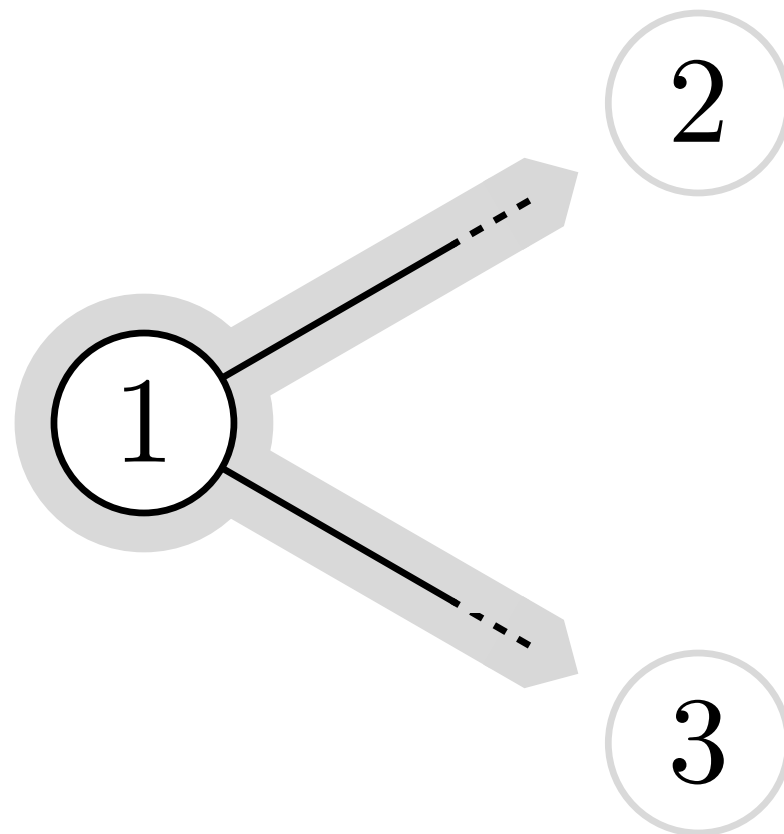
~~Besøk node 1~~
~~Besøk node 2~~
~~Besøk node 3~~

...helt til lista er tom; har besøkt alle vi kan

1

Besøk node 1

Har notert oss en startnode

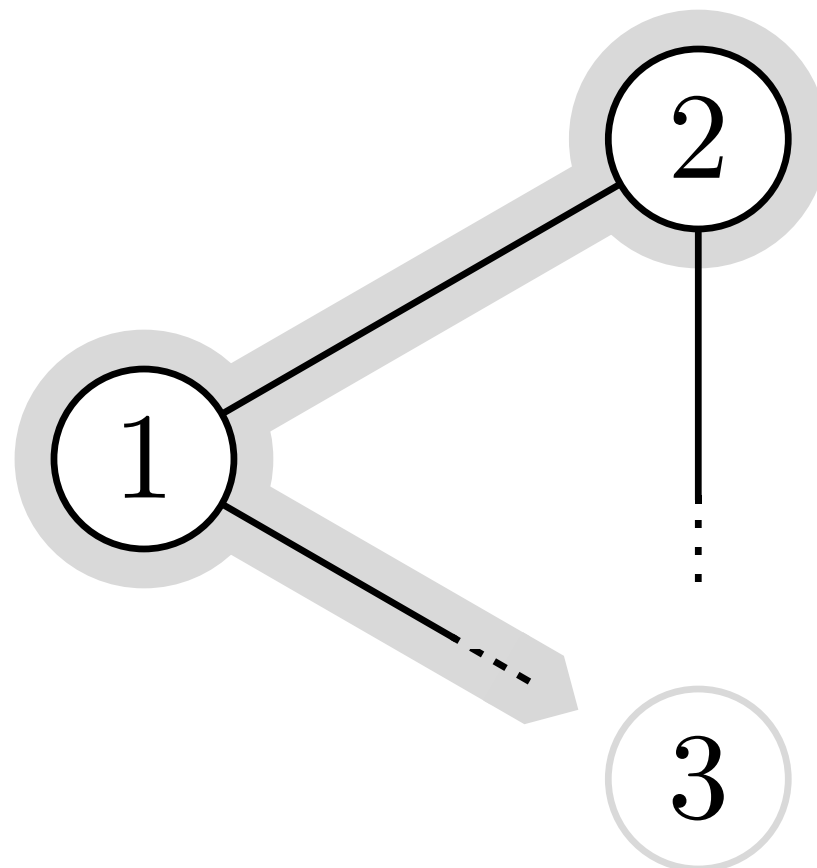

~~Besøk node 1~~

Besøk node 2

Besøk node 3

Besøk: Stryk noden og notér naboer

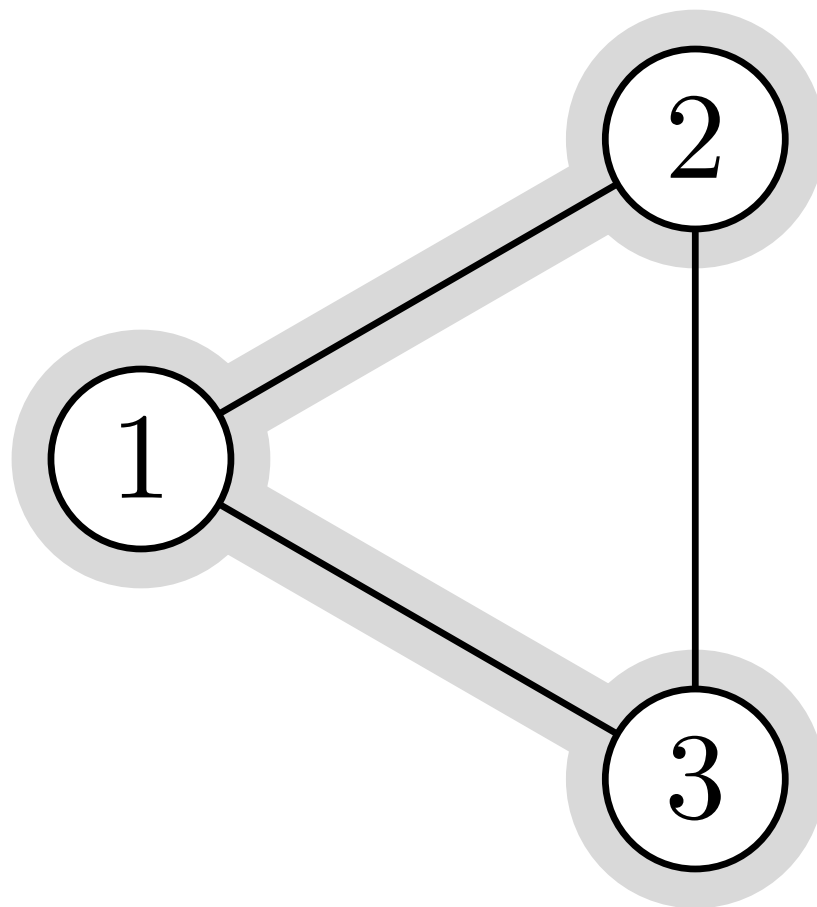

~~Besøk node 1~~

~~Besøk node 2~~

Besøk node 3

Besøk deretter neste på lista...

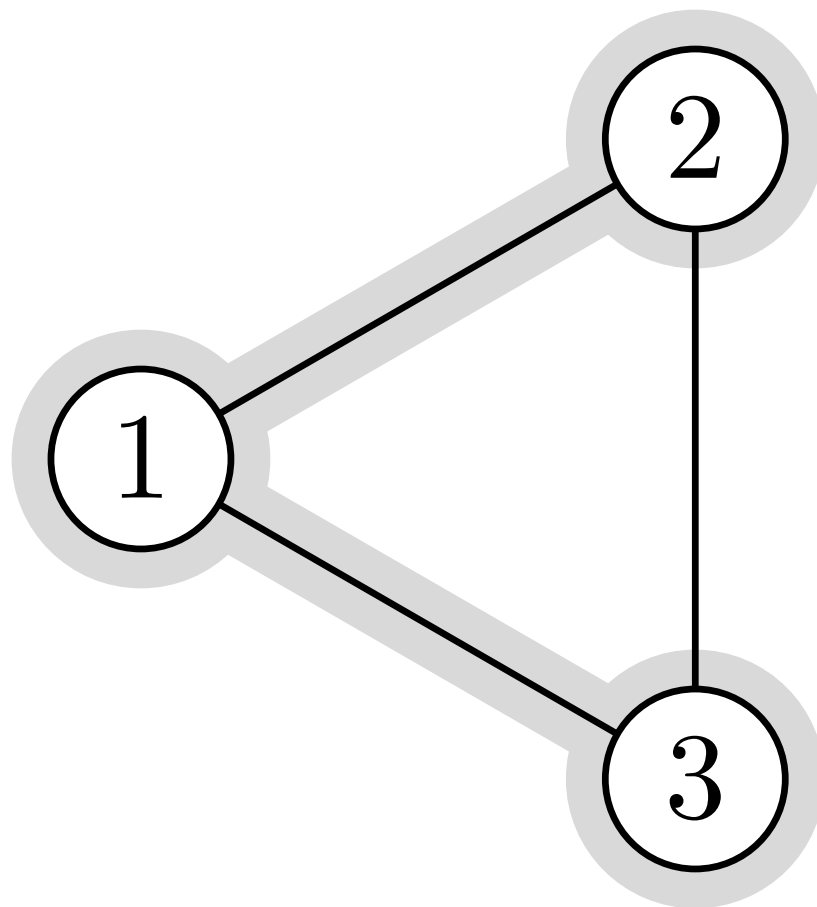

~~Besøk node 1~~

~~Besøk node 2~~

~~Besøk node 3~~

...helt til lista er tom; har besøkt alle vi kan

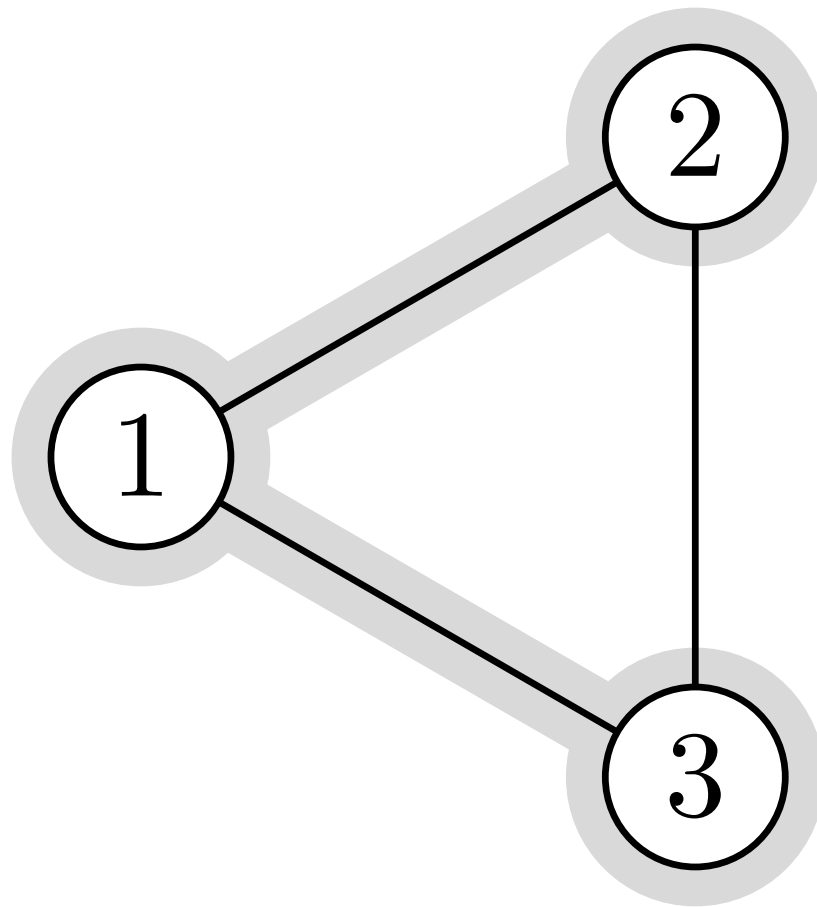

~~Besøk node 1~~

~~Besøk node 2~~

~~Besøk node 3~~

Utnevet: Forgjenger ($v.\pi$) for hver node v

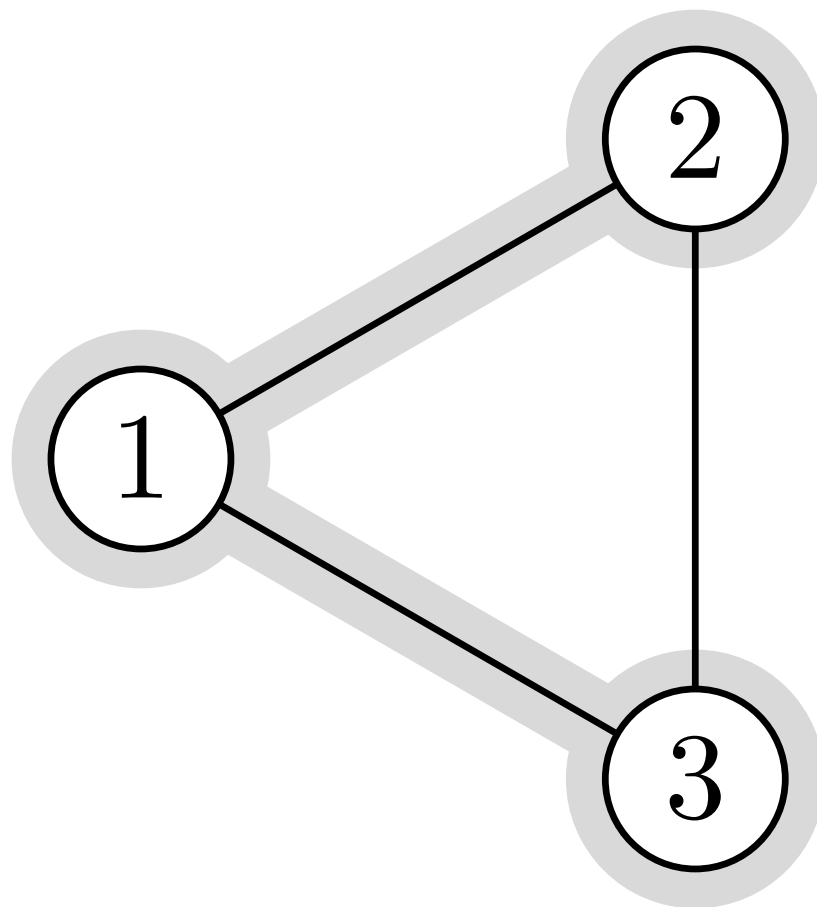

~~Besøk node 1~~

~~Besøk node 2~~

~~Besøk node 3~~

$v.\pi$: Hvilken node besøkte vi da vi oppdaget v ?

~~Besøk node 1~~

~~Besøk node 2~~

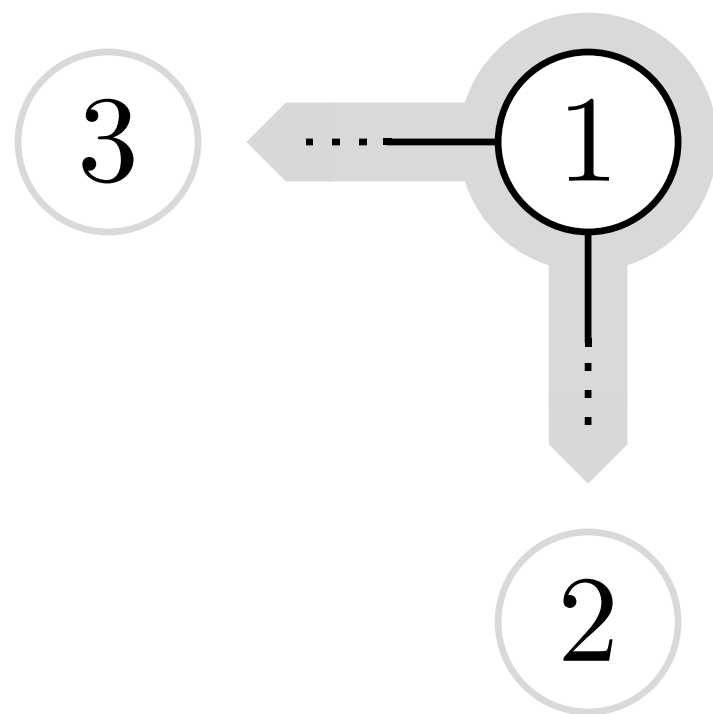
~~Besøk node 3~~

Forgjengerne utgjør *traverseringstreet*

1

Besøk node 1

Har notert oss en startnode

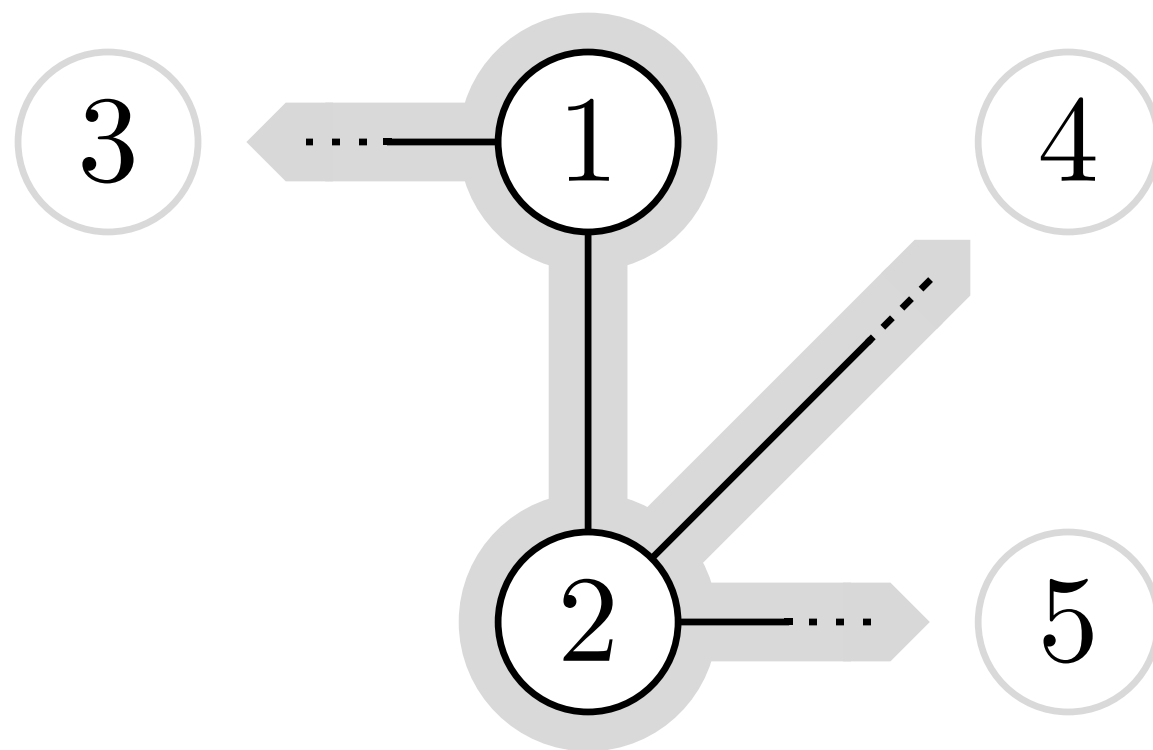

~~Besøk node 1~~

Besøk node 2

Besøk node 3

Besøk: Stryk noden og notér naboer

~~Besøk node 1~~

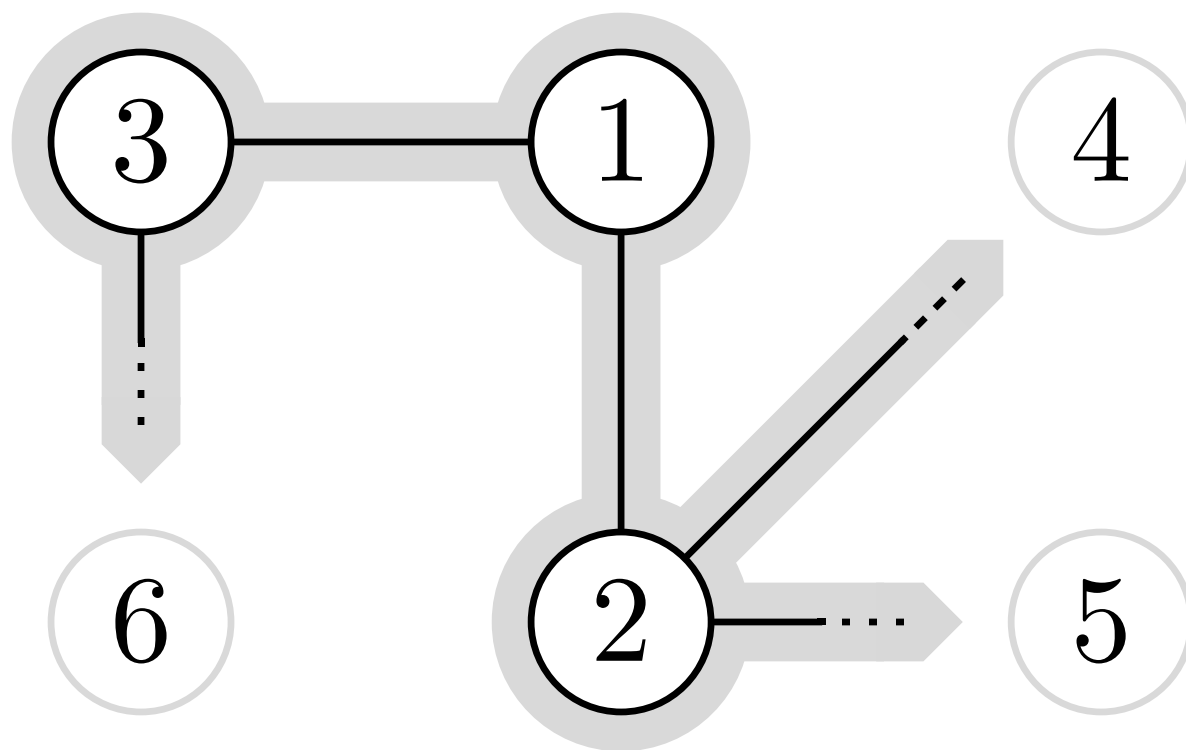
~~Besøk node 2~~

Besøk node 3

Besøk node 4

Besøk node 5

Besøk deretter neste på lista...

...og den neste...

~~Besøk node 1~~

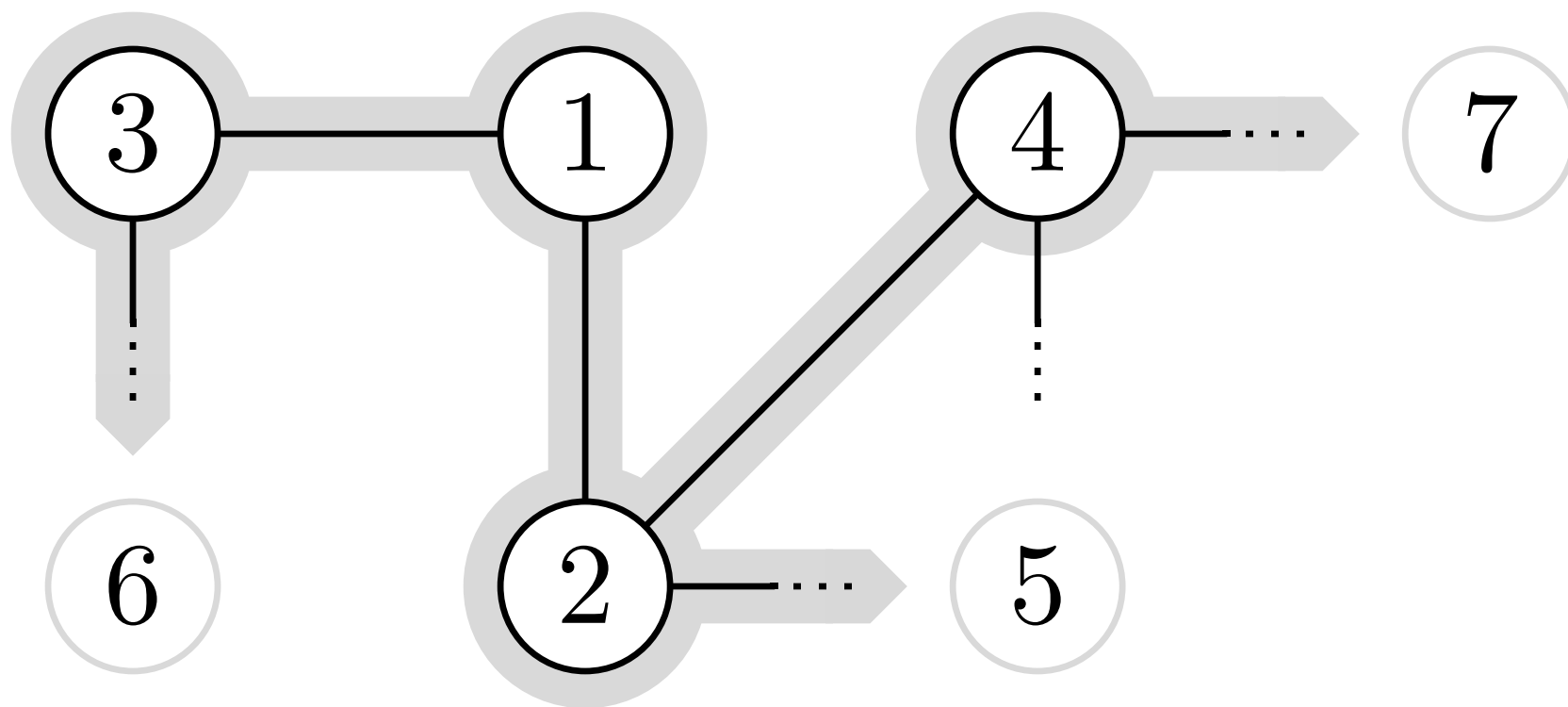
~~Besøk node 2~~

~~Besøk node 3~~

Besøk node 4

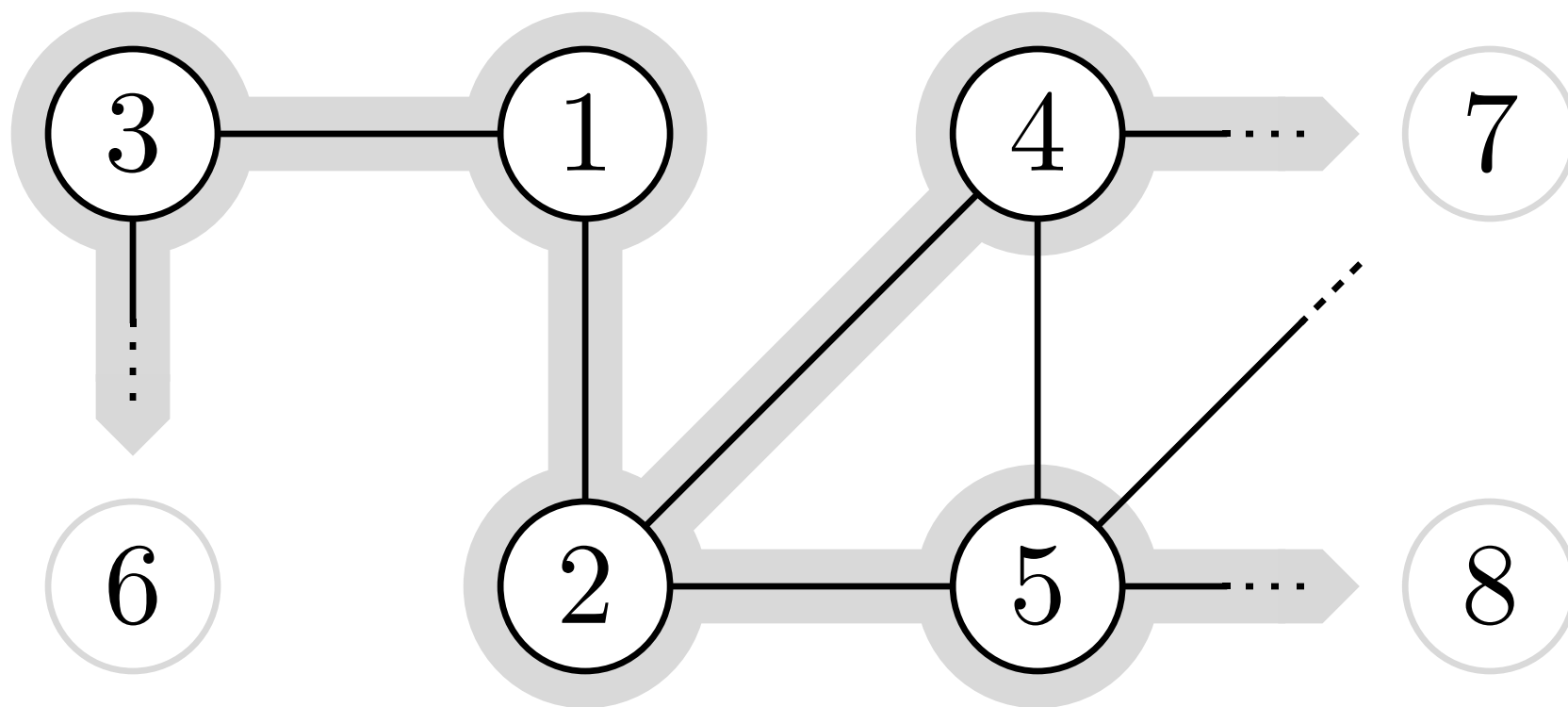
Besøk node 5

Besøk node 6

...og den neste...

~~Besøk node 1~~
~~Besøk node 2~~
~~Besøk node 3~~
~~Besøk node 4~~
Besøk node 5
Besøk node 6
Besøk node 7

~~Besøk node 1~~

~~Besøk node 2~~

~~Besøk node 3~~

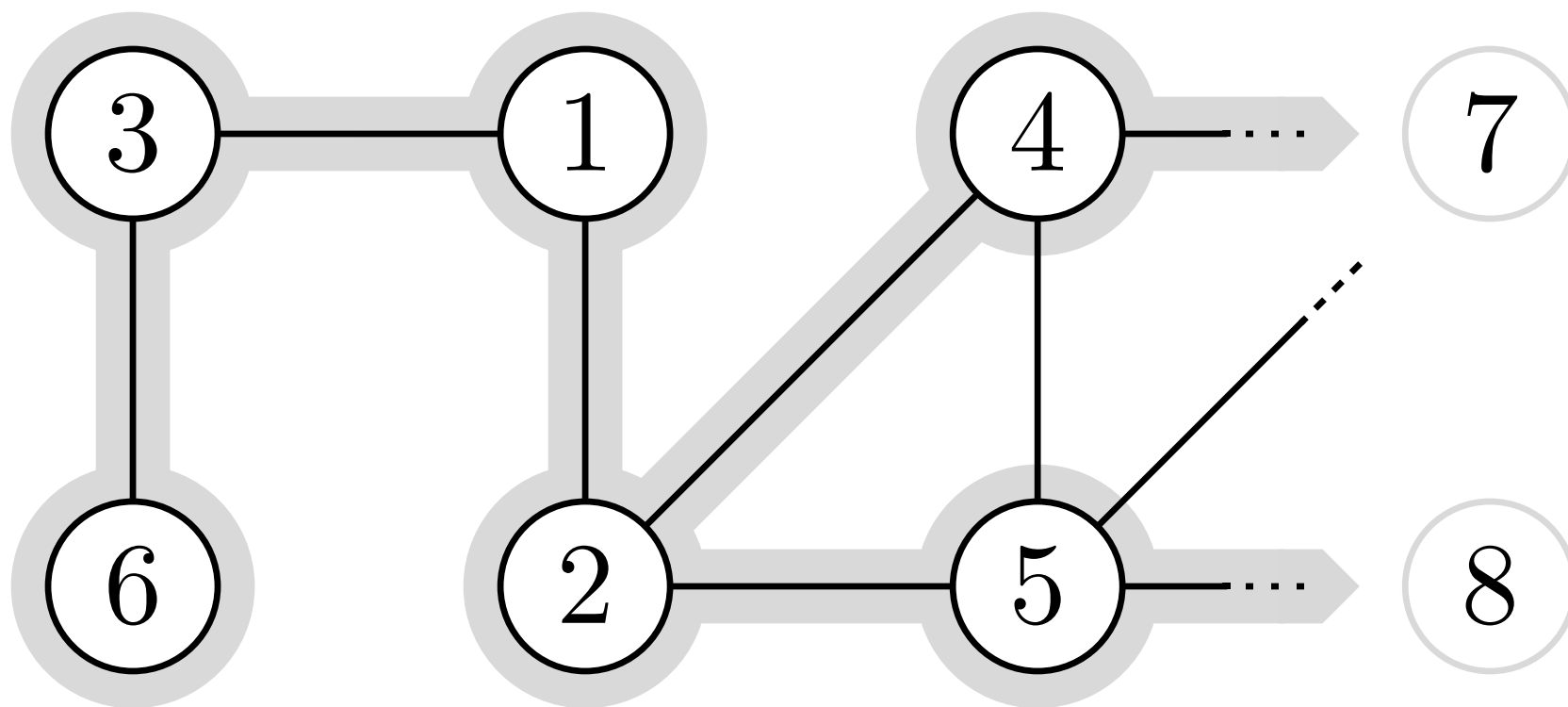
~~Besøk node 4~~

~~Besøk node 5~~

Besøk node 6

Besøk node 7

Besøk node 8

~~Besøk node 1~~

~~Besøk node 2~~

~~Besøk node 3~~

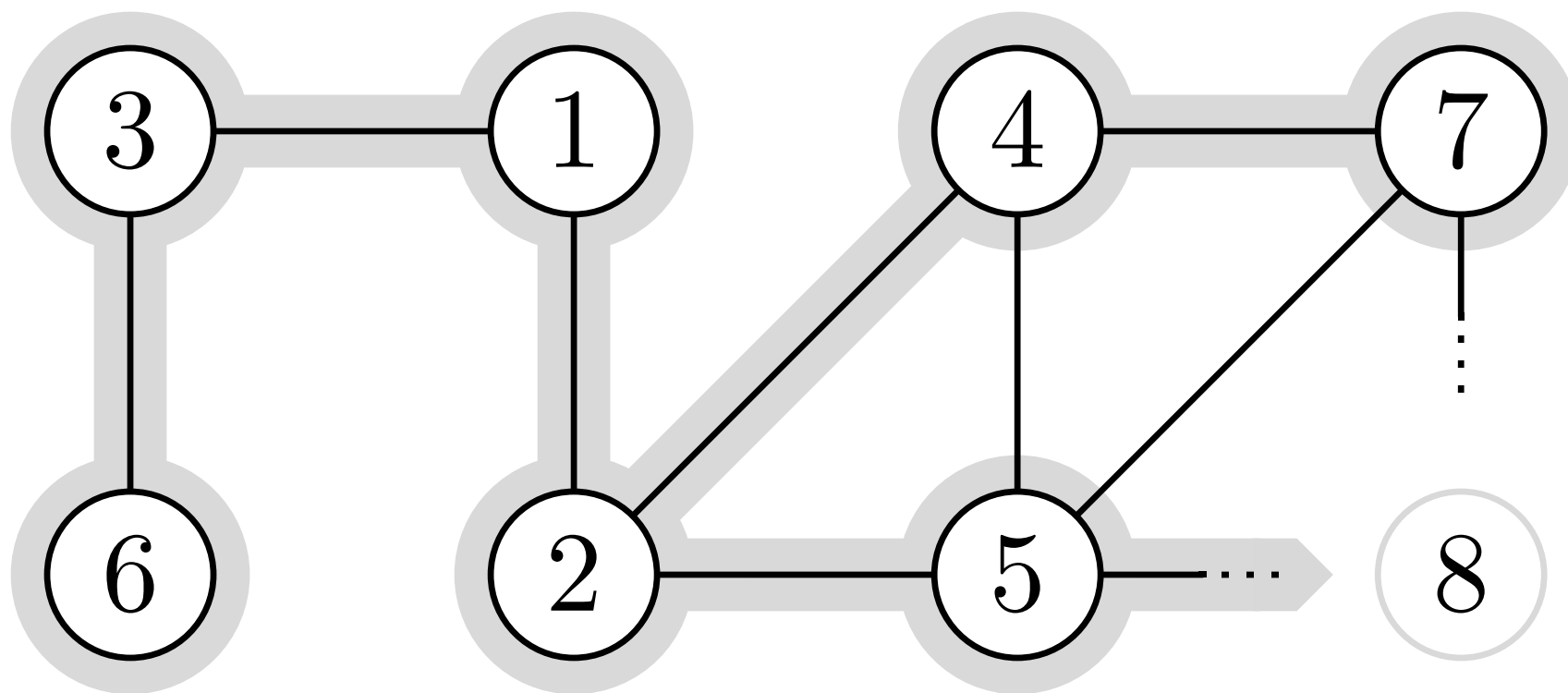
~~Besøk node 4~~

~~Besøk node 5~~

~~Besøk node 6~~

Besøk node 7

Besøk node 8

~~Besøk node 1~~

~~Besøk node 2~~

~~Besøk node 3~~

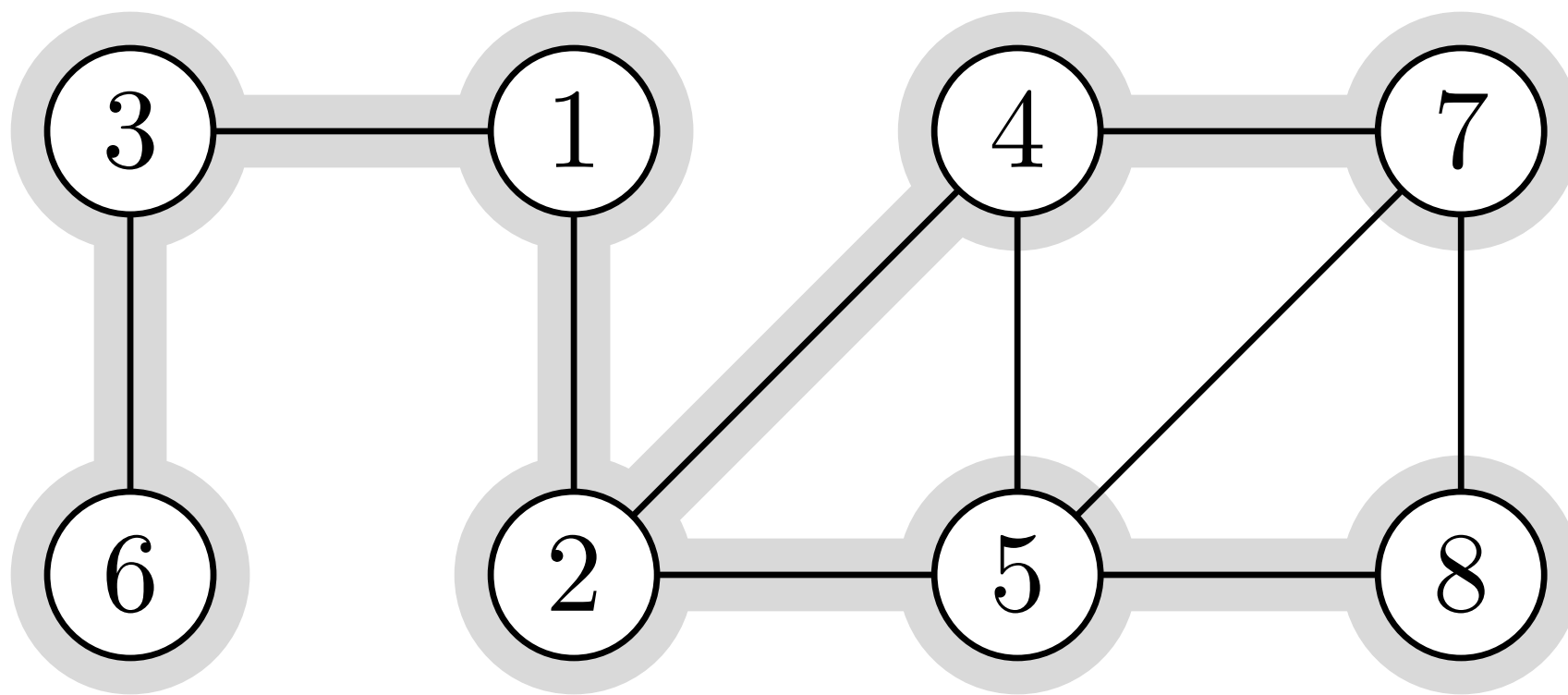
~~Besøk node 4~~

~~Besøk node 5~~

~~Besøk node 6~~

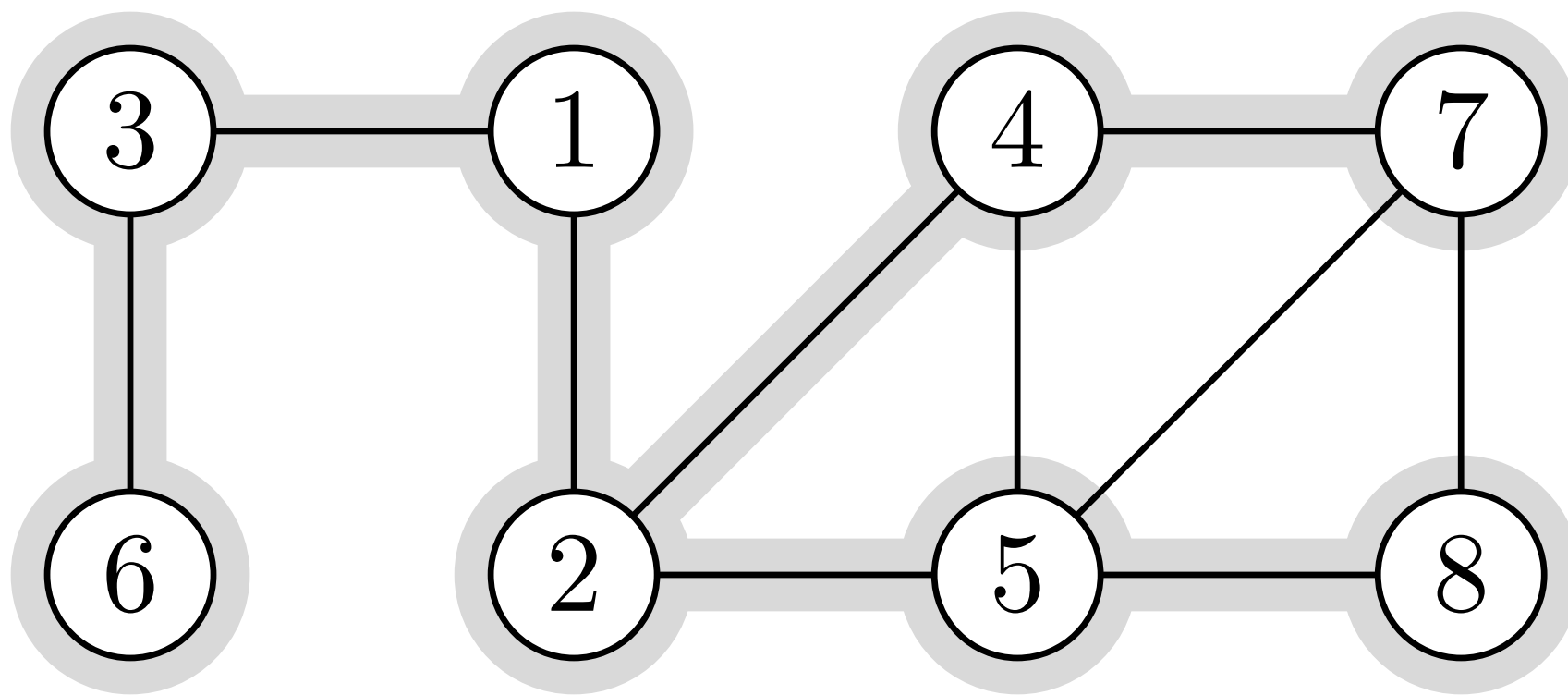
~~Besøk node 7~~

Besøk node 8

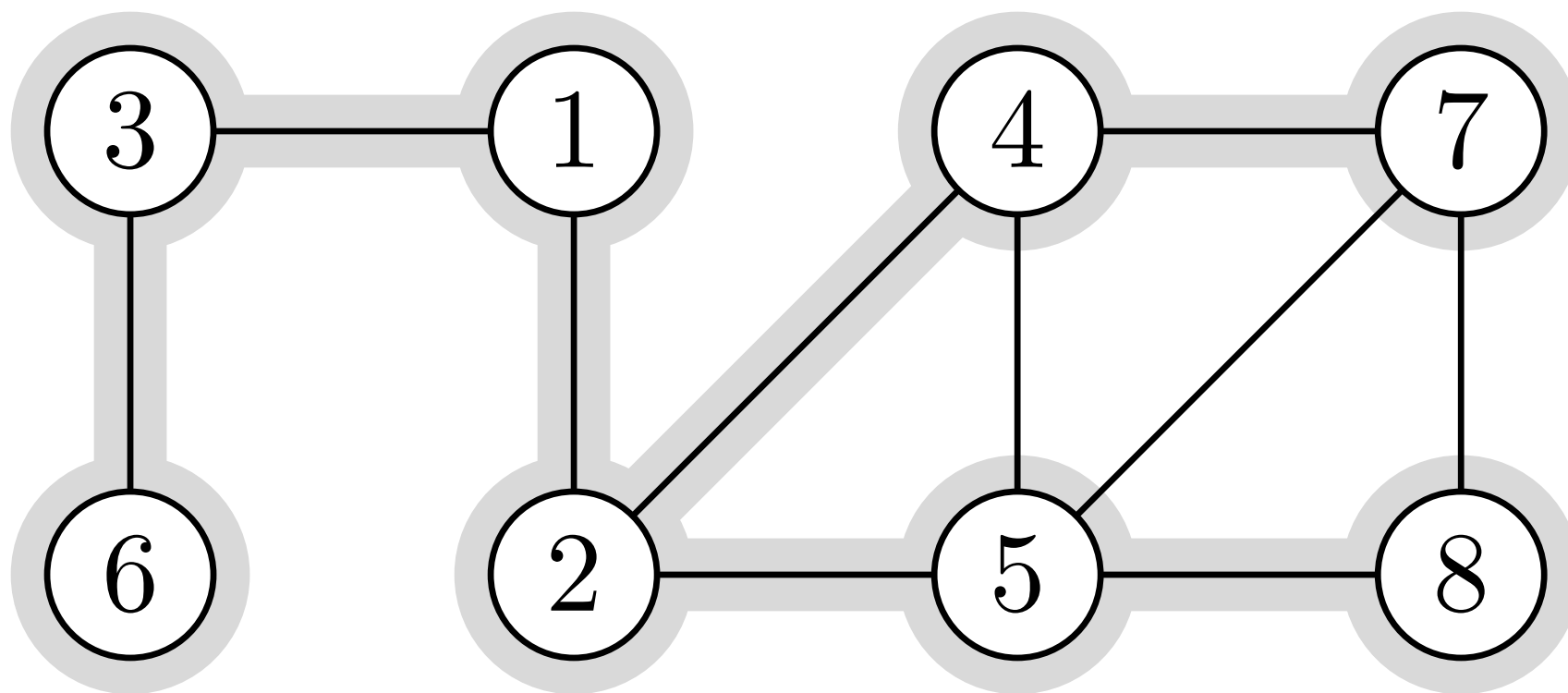
~~Besøk node 1~~
~~Besøk node 2~~
~~Besøk node 3~~
~~Besøk node 4~~
~~Besøk node 5~~
~~Besøk node 6~~
~~Besøk node 7~~
~~Besøk node 8~~

...helt til lista er tom; har besøkt alle vi kan

~~Besøk node 1~~
~~Besøk node 2~~
~~Besøk node 3~~
~~Besøk node 4~~
~~Besøk node 5~~
~~Besøk node 6~~
~~Besøk node 7~~
~~Besøk node 8~~

Traverseringstre uthevet: Hvor kom vi fra?

~~Besøk node 1~~
~~Besøk node 2~~
~~Besøk node 3~~
~~Besøk node 4~~
~~Besøk node 5~~
~~Besøk node 6~~
~~Besøk node 7~~
~~Besøk node 8~~

F.eks., $2 \rightarrow 5 \rightarrow 8$: $8.\pi = 5$, $5.\pi = 2$, $2.\pi = \text{NIL}$

Så lenge vi bruker en FIFO-kø (dvs., BFS) så finner vi **korteste vei**; ellers risikerer vi å finne noder via omveier!

Boka har et relativt rett frem (om noe omstendelig) bevis for at BFS finner korteste vei.

$\text{BFS}(G, s)$ G graf s startnode

Traversér noder oppdaget fra s , så noder oppdaget fra disse, etc.

BFS(G, s)

1 **for** each vertex $u \in G.V - \{s\}$

G graf

V noder

s startnode

Først initialisering...

BFS(G, s)

- 1 **for** each vertex $u \in G.V - \{s\}$
- 2 $u.color = \text{WHITE}$

G graf
 V noder
 s startnode

Hvit = uoppdaget

BFS(G, s)

```
1  for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.d = \infty$ 
```

G graf
 V noder
 s startnode
 d avstand

Beste gjetning på avstand fra s

BFS(G, s)

```
1  for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.d = \infty$ 
4       $u.\pi = \text{NIL}$ 
```

G graf
 V noder
 s startnode
 d avstand
 π forgjenger

Hvilken node har vi oppdaget u fra?

BFS(G, s)

```
1  for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.d = \infty$ 
4       $u.\pi = \text{NIL}$ 
5   $s.color = \text{GRAY}$ 
```

G graf
 V noder
 s startnode
 d avstand
 π forgjenger

Grå = oppdaget men ikke besøkt

BFS(G, s)

```
1  for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.d = \infty$ 
4       $u.\pi = \text{NIL}$ 
5   $s.color = \text{GRAY}$ 
6   $s.d = 0$ 
```

G graf
 V noder
 s startnode
 d avstand
 π forgjenger

Avstand fra s til s

BFS(G, s)

```
1  for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.d = \infty$ 
4       $u.\pi = \text{NIL}$ 
5   $s.color = \text{GRAY}$ 
6   $s.d = 0$ 
7   $s.\pi = \text{NIL}$ 
```

G graf
 V noder
 s startnode
 d avstand
 π forgjenger

Startnoden har aldri noen forgjenger

BFS(G, s)

```

1  for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.d = \infty$ 
4       $u.\pi = \text{NIL}$ 
5   $s.color = \text{GRAY}$ 
6   $s.d = 0$ 
7   $s.\pi = \text{NIL}$ 
8   $Q = \emptyset$ 

```

G graf
 V noder
 s startnode
 d avstand
 π forgjenger
 Q kø

«Huskelisten»: En FIFO-kø. Oppdaget tidlig \implies besøkt tidlig

BFS(G, s)

```

1  for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.d = \infty$ 
4       $u.\pi = \text{NIL}$ 
5   $s.color = \text{GRAY}$ 
6   $s.d = 0$ 
7   $s.\pi = \text{NIL}$ 
8   $Q = \emptyset$ 
9  ENQUEUE( $Q, s$ )

```

G graf
 V noder
 s startnode
 d avstand
 π forgjenger
 Q kø

Før vi starter: «Skriv opp» startnoden på huskelisten

BFS(G, s)

```
1  for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.d = \infty$ 
4       $u.\pi = \text{NIL}$ 
5   $s.color = \text{GRAY}$ 
6   $s.d = 0$ 
7   $s.\pi = \text{NIL}$ 
8   $Q = \emptyset$ 
9  ENQUEUE( $Q, s$ )
10 ...
```

G graf
 V noder
 s startnode
 d avstand
 π forgjenger
 Q kø

BFS(G, s)
9 ...

G graf
 s startnode

```
BFS( $G, s$ )  
  9  ...  
 10 while  $Q \neq \emptyset$ 
```

G graf
 s startnode
 Q kø

Så lenge vi har oppdagede, ubesøkte noder...

```
BFS( $G, s$ )  
  9  ...  
 10  while  $Q \neq \emptyset$   
 11       $u = \text{DEQUEUE}(Q)$ 
```

G graf
 s startnode
 Q kø
 u besøkes

... velg den av dem vi oppdaget først

```
BFS( $G, s$ )
  9  ...
10  while  $Q \neq \emptyset$ 
11       $u = \text{DEQUEUE}(Q)$ 
12      for each  $v \in G.Adj[u]$ 
```

G graf
 s startnode
 Q kø
 u besøkes
 v nabonode

For hver av naboene til den besøkte noden...

```
BFS( $G, s$ )
  9  ...
 10  while  $Q \neq \emptyset$ 
 11       $u = \text{DEQUEUE}(Q)$ 
 12      for each  $v \in G.Adj[u]$ 
 13          if  $v.color == \text{WHITE}$ 
```

G graf
 s startnode
 Q kø
 u besøkes
 v nabonode

Er noden uoppdaget?

```
BFS( $G, s$ )
  9  ...
10  while  $Q \neq \emptyset$ 
11       $u = \text{DEQUEUE}(Q)$ 
12      for each  $v \in G.Adj[u]$ 
13          if  $v.color == \text{WHITE}$ 
14               $v.color = \text{GRAY}$ 
```

G graf
 s startnode
 Q kø
 u besøkes
 v nabonode

Ikke nå lenger!

```

BFS( $G, s$ )
9   ...
10  while  $Q \neq \emptyset$ 
11       $u = \text{DEQUEUE}(Q)$ 
12      for each  $v \in G.Adj[u]$ 
13          if  $v.color == \text{WHITE}$ 
14               $v.color = \text{GRAY}$ 
15               $v.d = u.d + 1$ 

```

G graf
 s startnode
 Q kø
 u besøkes
 v nabonode
 d avstand

$$s \rightsquigarrow v = s \rightsquigarrow u \rightarrow v$$


```

BFS( $G, s$ )
9   ...
10  while  $Q \neq \emptyset$ 
11       $u = \text{DEQUEUE}(Q)$ 
12      for each  $v \in G.\text{Adj}[u]$ 
13          if  $v.\text{color} == \text{WHITE}$ 
14               $v.\text{color} = \text{GRAY}$ 
15               $v.d = u.d + 1$ 
16               $v.\pi = u$ 

```

G graf
 s startnode
 Q kø
 u besøkes
 v nabonode
 d avstand
 π forgjenger

$$s \rightsquigarrow v = s \rightsquigarrow u \rightarrow v$$

```

BFS( $G, s$ )
9  ...
10 while  $Q \neq \emptyset$ 
11      $u = \text{DEQUEUE}(Q)$ 
12     for each  $v \in G.\text{Adj}[u]$ 
13         if  $v.\text{color} == \text{WHITE}$ 
14              $v.\text{color} = \text{GRAY}$ 
15              $v.d = u.d + 1$ 
16              $v.\pi = u$ 
17              $\text{ENQUEUE}(Q, v)$ 

```

G graf
 s startnode
 Q kø
 u besøkes
 v nabonode
 d avstand
 π forgjenger

Vi må huske å besøke den nyoppdagede noden etter hvert

```

BFS( $G, s$ )
9   ...
10  while  $Q \neq \emptyset$ 
11       $u = \text{DEQUEUE}(Q)$ 
12      for each  $v \in G.\text{Adj}[u]$ 
13          if  $v.\text{color} == \text{WHITE}$ 
14               $v.\text{color} = \text{GRAY}$ 
15               $v.d = u.d + 1$ 
16               $v.\pi = u$ 
17               $\text{ENQUEUE}(Q, v)$ 
18       $u.\text{color} = \text{BLACK}$ 

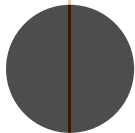
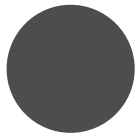
```

G graf
 s startnode
 Q kø
 u besøkes
 v nabonode
 d avstand
 π forgjenger

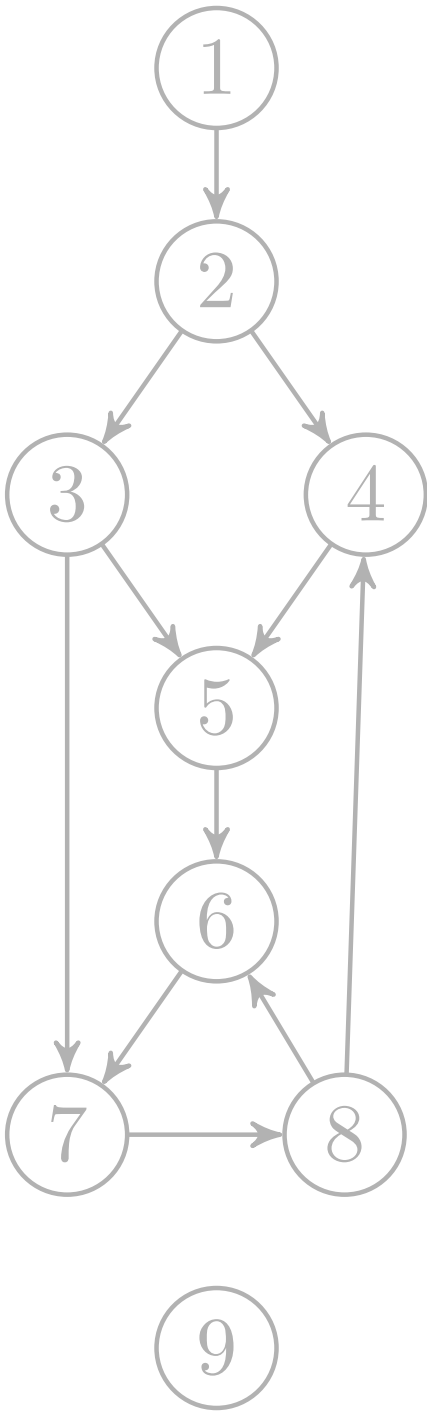
Svart = besøkt (og ferdigbehandlet)

BFS(G, s)

```
1 for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2    $u.color = WHITE$ 
3    $u.d = \infty$ 
4    $u.\pi = NIL$ 
5  $s.color = GRAY$ 
6  $s.d = 0$ 
7  $s.\pi = NIL$ 
8  $Q = \emptyset$ 
9 ENQUEUE( $Q, s$ )
10 ...
```


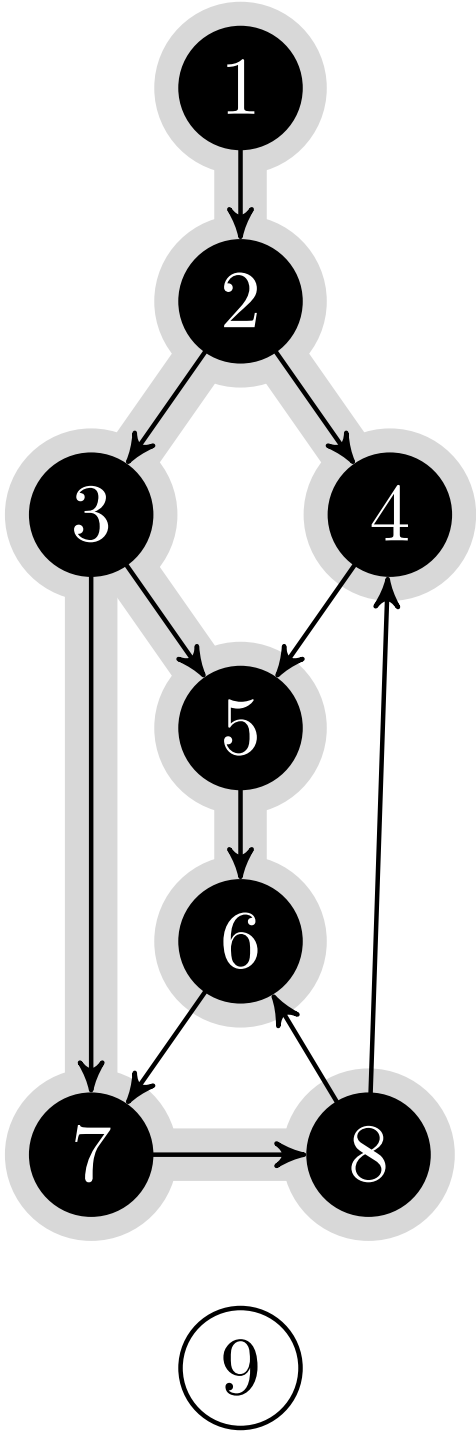
Q	d	π	
			1
			2
			3
			4
			5
			6
			7
			8
			9

$u, v = -, -$

```
BFS(G, s)
  9  ...
 10  while Q ≠ ∅
 11    u = DEQUEUE(Q)
 12    for each v ∈ G.Adj[u]
 13      if v.color == WHITE
 14        v.color = GRAY
 15        v.d = u.d + 1
 16        v.π = u
 17        ENQUEUE(Q, v)
 18    u.color = BLACK
```

	Q	d	π	
	1	0	—	1
	2	1	1	2
	3	2	2	3
	4	2	2	4
	7	3	3	5
	5	4	5	6
	8	3	3	7
	6	4	7	8
h, t		∞	—	9

u, v = -, -

3:4

Traversering › DFS

se trouve placé sur un carrefour A. Il s'agit de parcourir deux fois à l'oculaire toutes les lignes d'une manière continue, et de revenir ensuite au point A. Pour conserver le souvenir du passage de chacun des chemins qu'il parcourt, on trace sur le mur un petit trait transversal, à l'entrée et à la sortie de chaque carrefour. Par conséquent, les deux extrémités de la corde devront, après les pérégrinations du voyage, se rejoindre deux fois, mais non davantage.

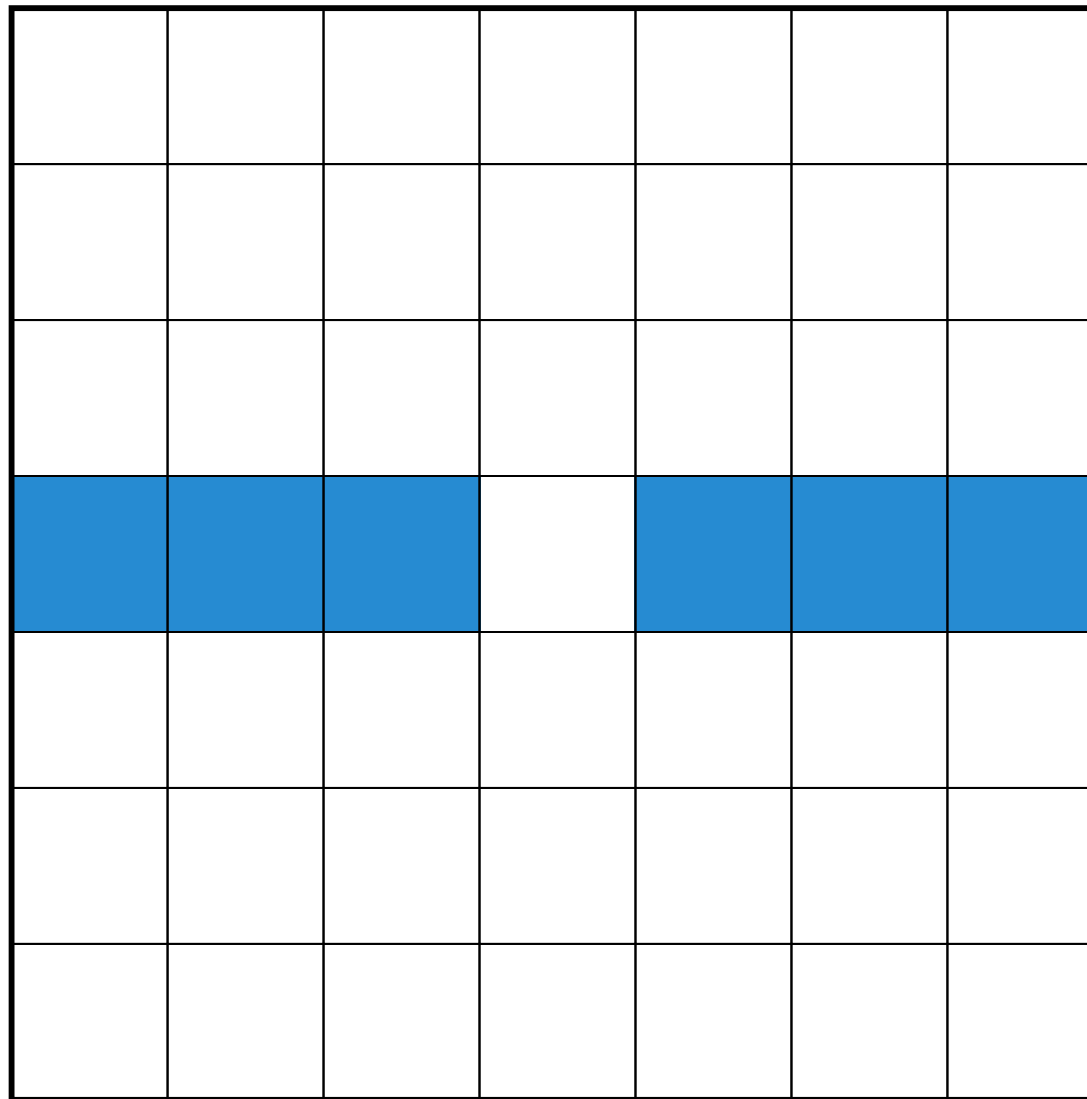
Le labyrinthe effectif, ou dans une galerie de mines, le joueur devra déposer une marque, un caillou, à l'entrée et à la sortie de chaque carrefour, dans l'allée qu'il vient de quitter et dans l'allée qu'il vient de prendre.

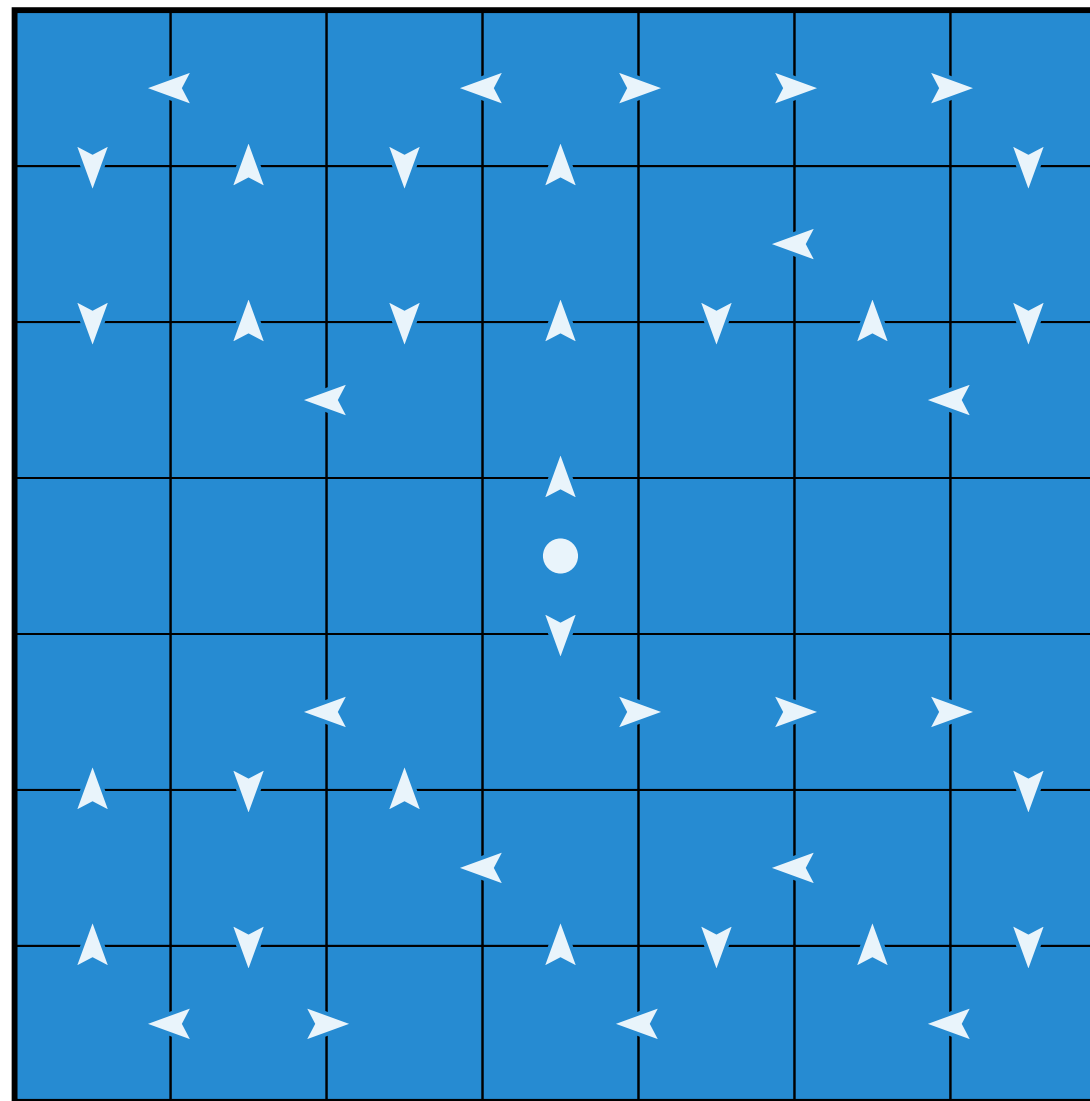
SOLUTION DE M. TRÉMAUX.

Plusieurs solutions de ce curieux problème de la Géométrie, dont nous venons de donner l'énoncé, nous ont été proposées; mais nous avons choisi, comme la plus simple et la plus élégante, celle qui nous a été communiquée par M. Trémaux, ancien élève de l'École Polytechnique, ingénieur des télégraphes; mais nous ne pouvons que légèrement la démonstration.

Trémaux's algoritme, en versjon av DFS, er her beskrevet av Édouard Lucas i 1882 (Récréations Mathématiques, vol. I).

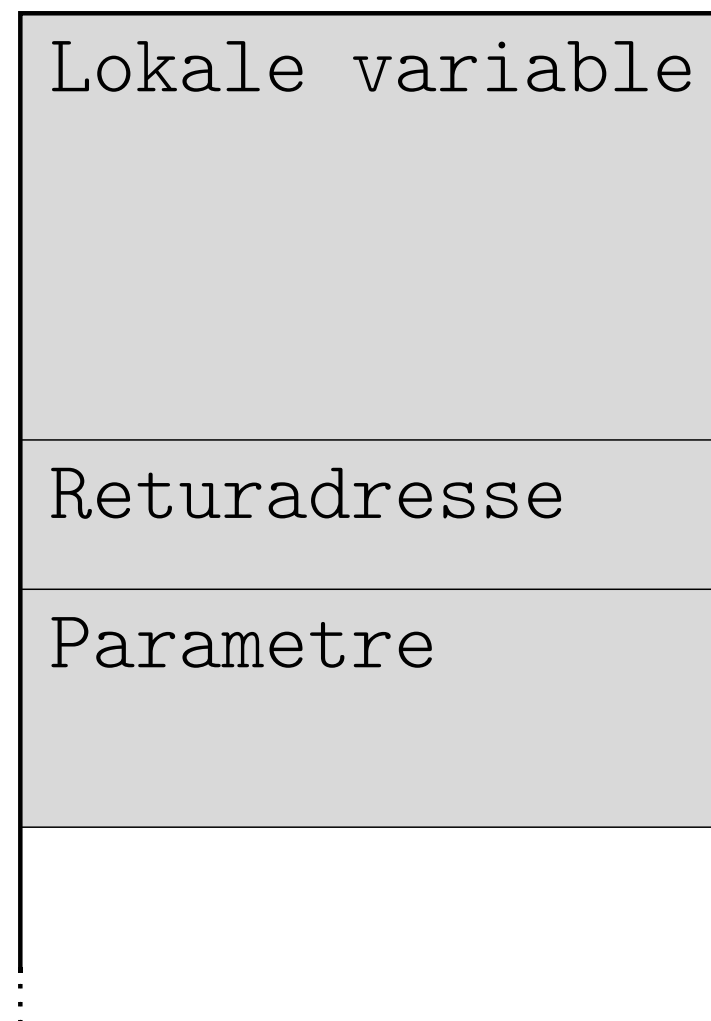

DFS, *flood-fill*: Fyll rekursivt nord, øst, sør, vest

DFS, *flood-fill*: Fyll rekursivt nord, øst, sør, vest

- **Som BFS, men med LIFO-kø**
- **Enklere å implementere rekursivt**
- **LIFO-køen blir da i praksis
kallstakken**

Tilstanden lagres midlertidig under funksjonskall

DFS(G)

G graf

Besøk oppdagede noder umiddelbart

DFS(G)
1 **for** each vertex $u \in G.V$

G graf

Først initialisering...

DFS(G)

1 **for** each vertex $u \in G.V$

2 $u.color = \text{WHITE}$

G graf

Hvit = uoppdaget

DFS(G)

```
1 for each vertex  $u \in G.V$ 
2      $u.color = \text{WHITE}$ 
3      $u.\pi = \text{NIL}$ 
```

G graf

π forgjenger

Hvilken node har vi oppdaget u fra?

DFS(G)

```
1 for each vertex  $u \in G.V$ 
2      $u.color = \text{WHITE}$ 
3      $u.\pi = \text{NIL}$ 
4  $time = 0$  › global
```

G graf

π forgjenger

Vi holder styr på når vi oppdaget og ferdigbehandlet hver node

DFS(G)

```
1 for each vertex  $u \in G.V$ 
2      $u.color = \text{WHITE}$ 
3      $u.\pi = \text{NIL}$ 
4  $time = 0$  › global
5 for each vertex  $u \in G.V$ 
```

G graf

π forgjenger

I denne implementasjonen: Traversér fra alle noder

DFS(G)

```
1 for each vertex  $u \in G.V$ 
2      $u.color = WHITE$ 
3      $u.\pi = NIL$ 
4  $time = 0$  › global
5 for each vertex  $u \in G.V$ 
6     if  $u.color == WHITE$ 
```

G graf

π forgjenger

Ignorér noder vi alt er ferdige med

DFS(G)

```
1  for each vertex  $u \in G.V$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.\pi = \text{NIL}$ 
4   $time = 0$       › global
5  for each vertex  $u \in G.V$ 
6      if  $u.color == \text{WHITE}$ 
7          DFS-VISIT( $G, u$ )
```

G graf

π forgjenger

Dette er den faktiske traverseringen!

$\text{DFS-VISIT}(G, u)$ G graf u startnodeDybde-først-traversering fra u

DFS-VISIT(G, u)
1 $time = time + 1$

G graf
 u startnode

Når oppdaget vi u (*discover-time*)?

DFS-VISIT(G, u)

1 $time = time + 1$

2 $u.d = time$

G graf

u startnode

d starttid

Når oppdaget vi u (*discover-time*)?

DFS-VISIT(G, u)

1 $time = time + 1$

2 $u.d = time$

3 $u.color = \text{GRAY}$

G graf

u startnode

d starttid

u er oppdaget

DFS-VISIT(G, u)

- 1 $time = time + 1$
- 2 $u.d = time$
- 3 $u.color = \text{GRAY}$
- 4 **for** each $v \in G.Adj[u]$

G graf

u startnode

v nabonode

d starttid

For hver nabo...

DFS-VISIT(G, u)

```
1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
```

G graf

u startnode

v nabonode

d starttid

Er den uoppdaget?

DFS-VISIT(G, u)

```
1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
```

G graf

u startnode

v nabonode

d starttid

π forgjenger

Vi oppdager den nå, fra u !

DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )

```

G graf

u startnode

v nabonode

d starttid

π forgjenger

Besøk u umiddelbart; kallstakken blir huskeliste!

DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
```

G graf

u startnode

v nabonode

d starttid

π forgjenger

Vi er ferdige med u

DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 

```

G graf

u startnode

v nabonode

d starttid

π forgjenger

Når ble vi ferdige med u (*finish-time*)?

DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

G graf
 u startnode
 v nabonode
 d starttid
 f sluttid
 π forgjenger

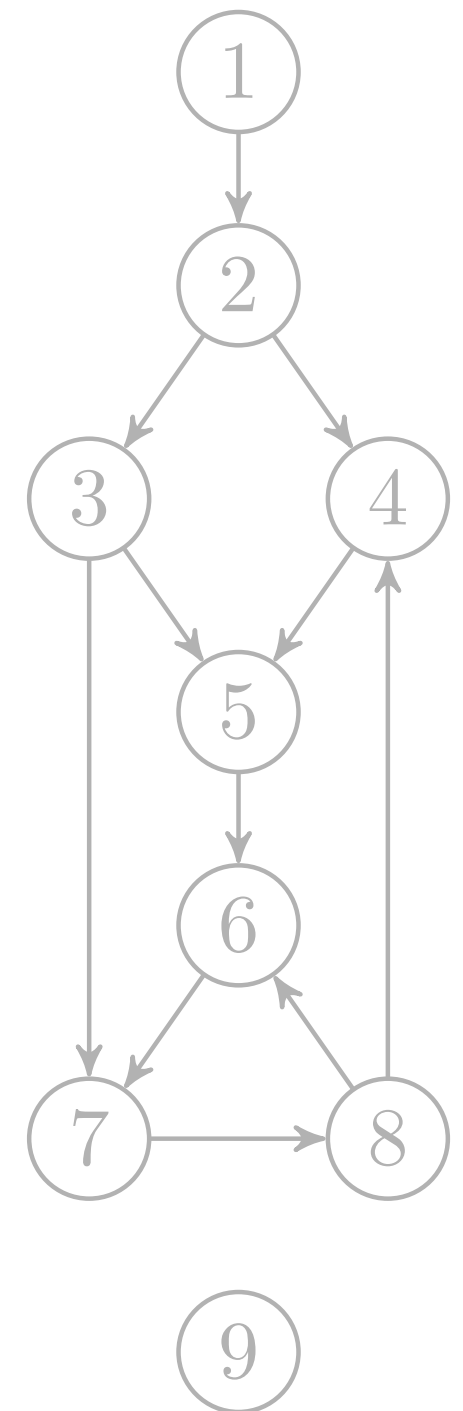
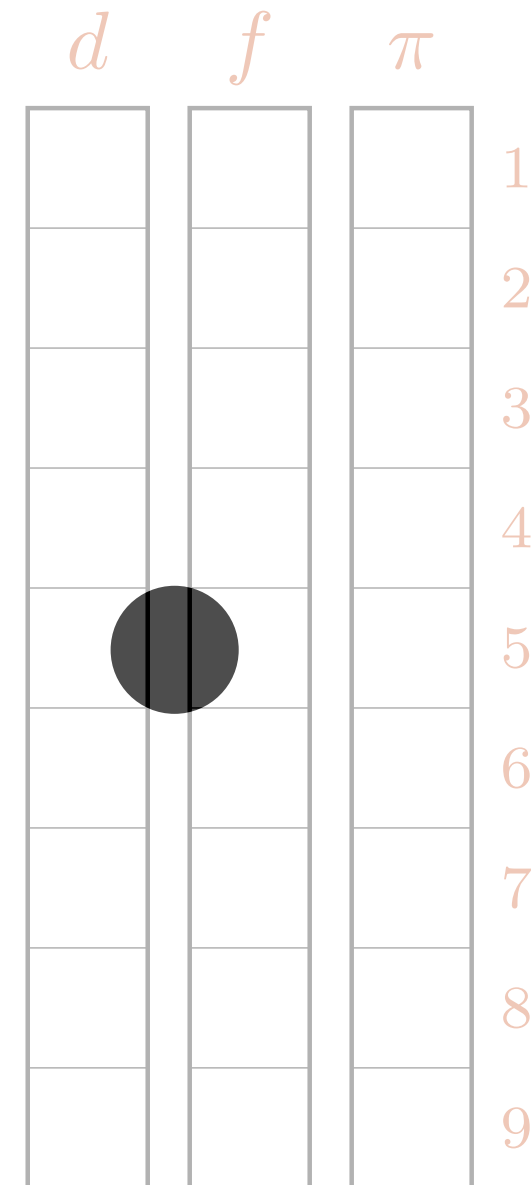
Når ble vi ferdige med u (*finish-time*)?

DFS(G)

```

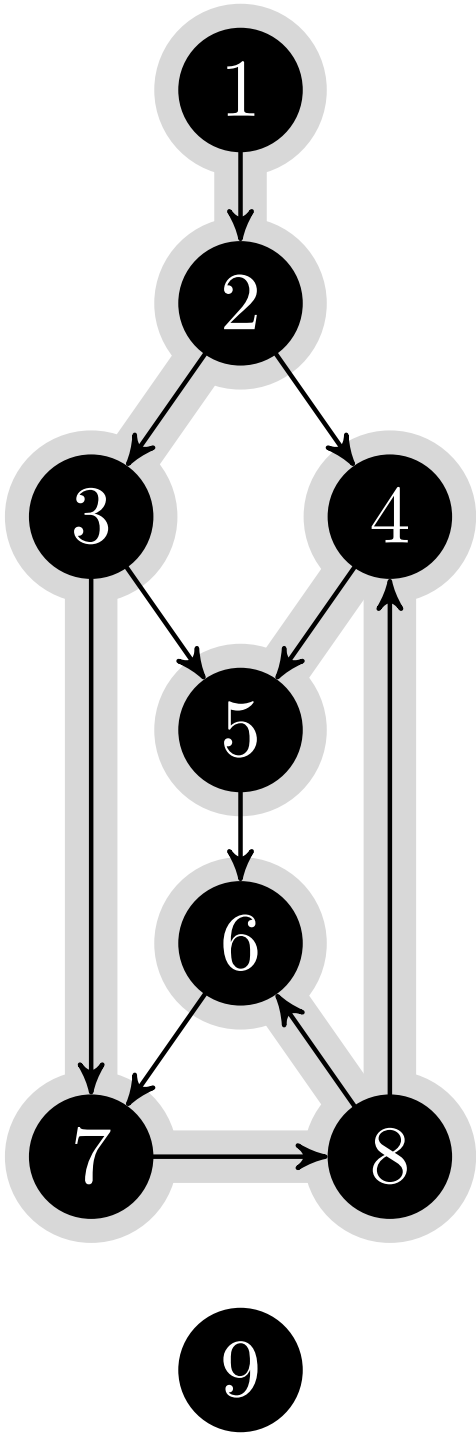
1  for each vertex  $u \in G.V$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.\pi = \text{NIL}$ 
4   $time = 0$ 
5  for each vertex  $u \in G.V$ 
6      if  $u.color == \text{WHITE}$ 
7          DFS-VISIT( $G, u$ )

```

 $u, v = -, -$

```
DFS(G)
1  for each vertex  $u \in G.V$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.\pi = \text{NIL}$ 
4   $time = 0$ 
5  for each vertex  $u \in G.V$ 
6      if  $u.color == \text{WHITE}$ 
7          DFS-VISIT( $G, u$ )
```

d	f	π	
1	16	—	1
2	15	1	2
3	14	2	3
8	11	8	4
9	10	4	5
6	7	8	6
4	13	3	7
5	12	7	8
17	18	—	9

$u, v = -, -$

Kantklassifisering

- **Tre-kanter**

Kanter i dybde-først-skogen

- **Bakoverkanter**

Kanter til en forgjenger i DF-skogen

- **Foroverkanter**

Kanter utenfor DF-skogen til en etterkommer i DF-skogen

- **Krysskanter**

Alle andre kanter

Kantklassifisering

- Møter en hvit node

Tre-kant

- Møter en grå node

Bakoverkant

- Møter en svart node:

Forover- eller krysskant

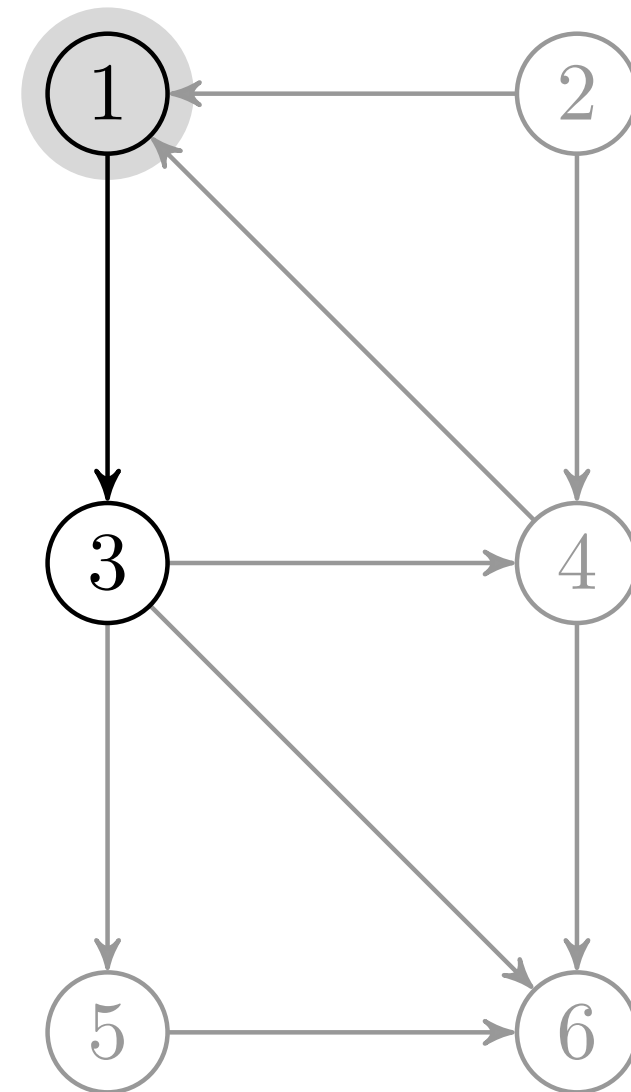
DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

$u, v = 1, 3$

Vi oppdager v : Tre-kant

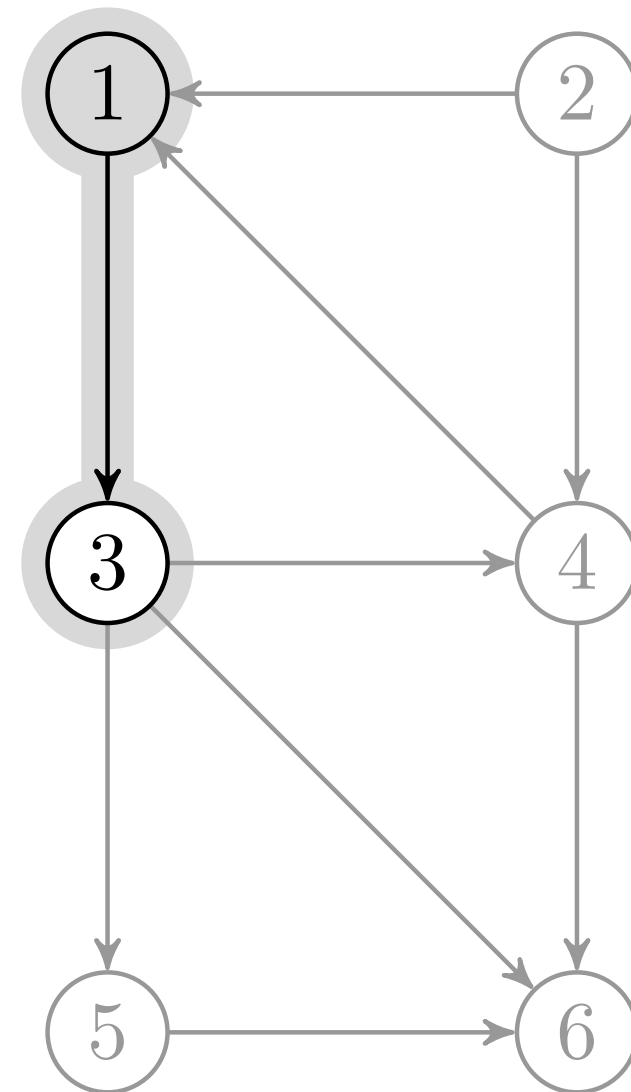
DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7      DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

$u, v = 1, 3$

Vi oppdager v : Tre-kant

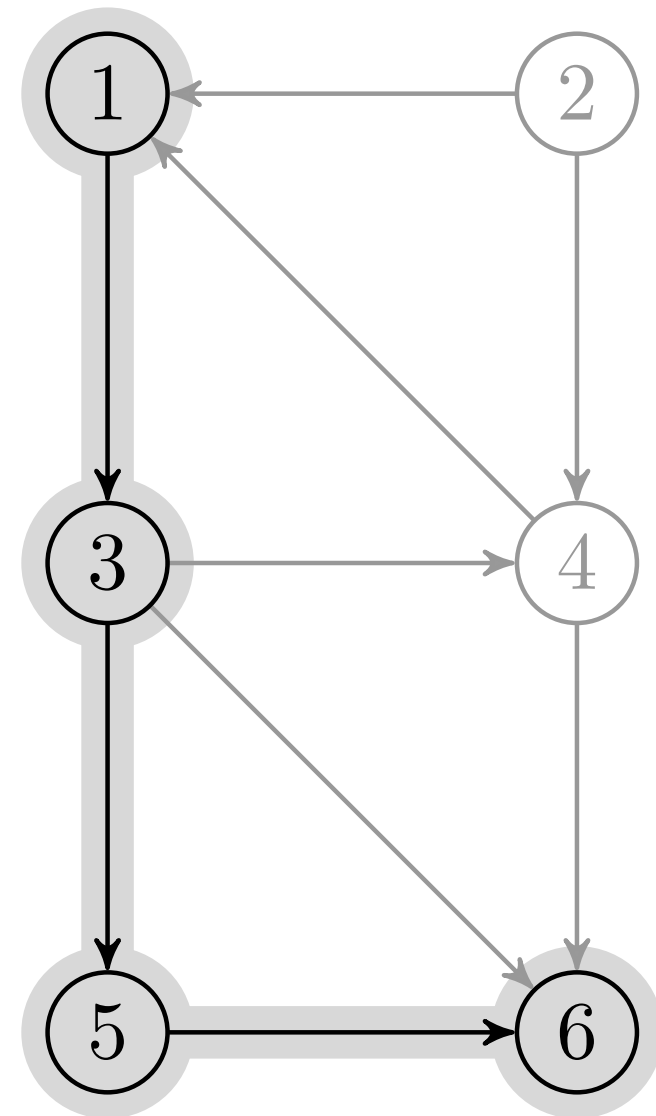
DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

$u, v = 1, 3 \succ 3, 5 \succ 5, 6 \succ 6, -$

Vi oppdager v : Tre-kant

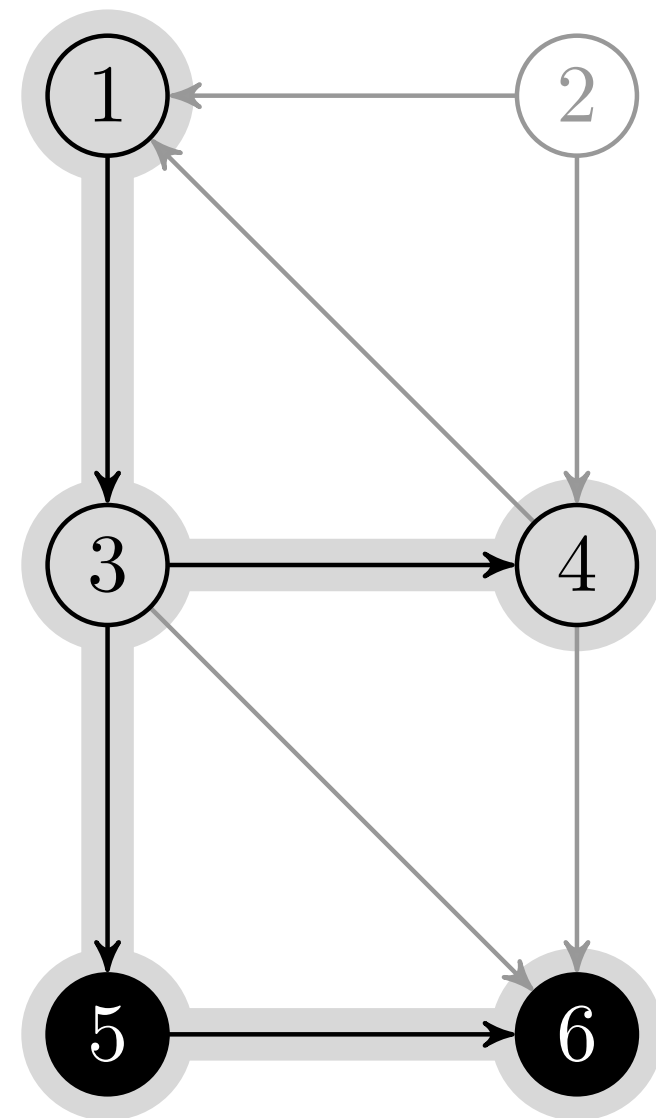
DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

$u, v = 1, 3 \succ 3, 4 \succ 4, -$

Tre-kanter utgjør DFS-treet

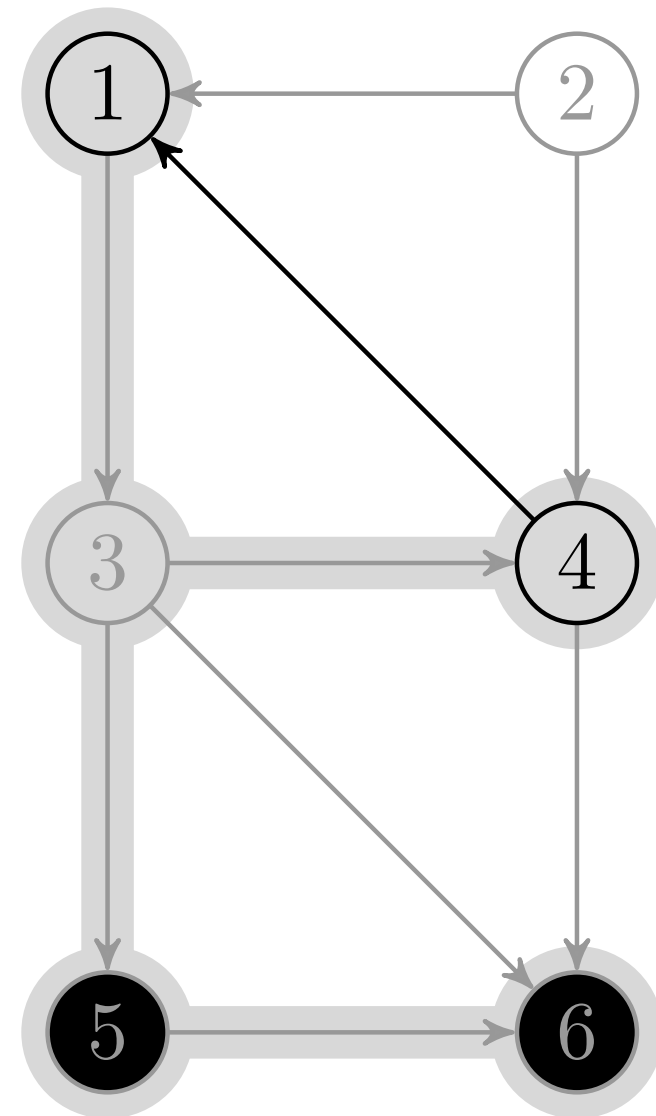
DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

$u, v = 1, 3 \succ 3, 4 \succ 4, 1$

Er v grå? Bakoverkant

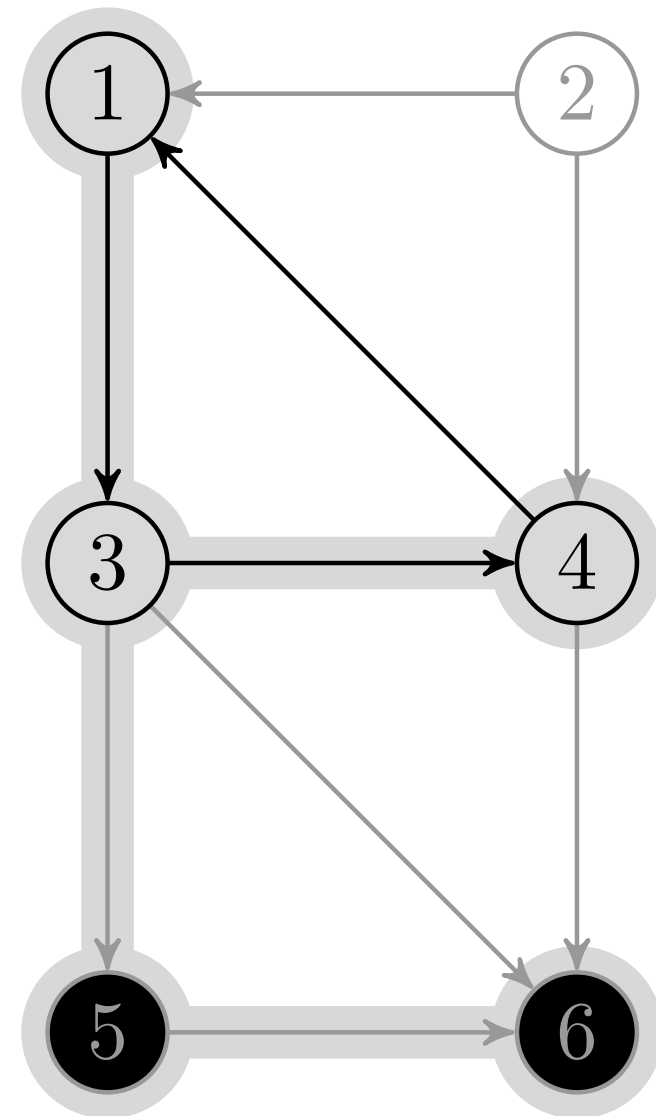
DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

$u, v = 1, 3 \succ 3, 4 \succ 4, 1$

Kallstakk: Sykel

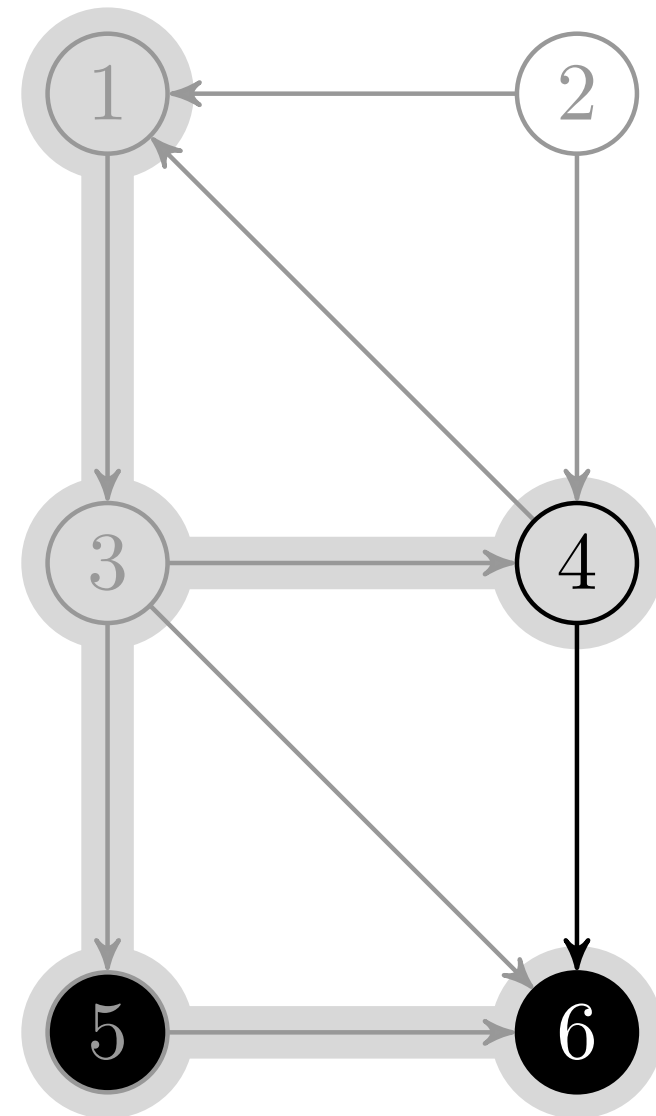
DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

$u, v = 1, 3 \succ 3, 4 \succ 4, 6$

Svart ($v.d < u.d$): Krysskant

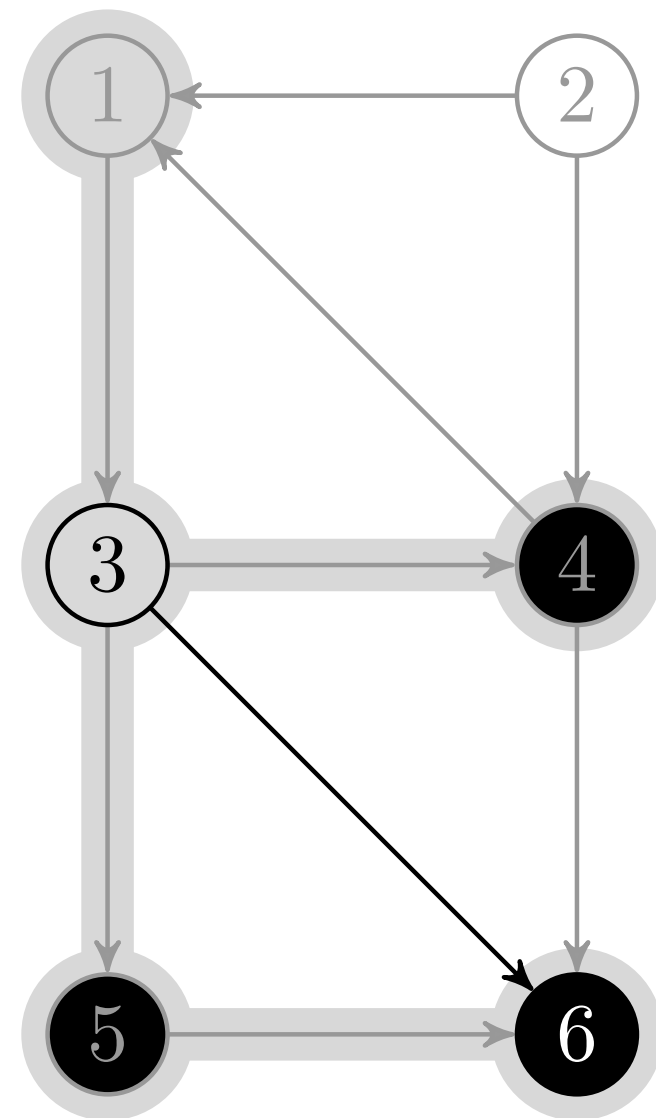
DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

$u, v = 1, 3 \succ 3, 6$

Svart ($v.d > u.d$): Foroverkant

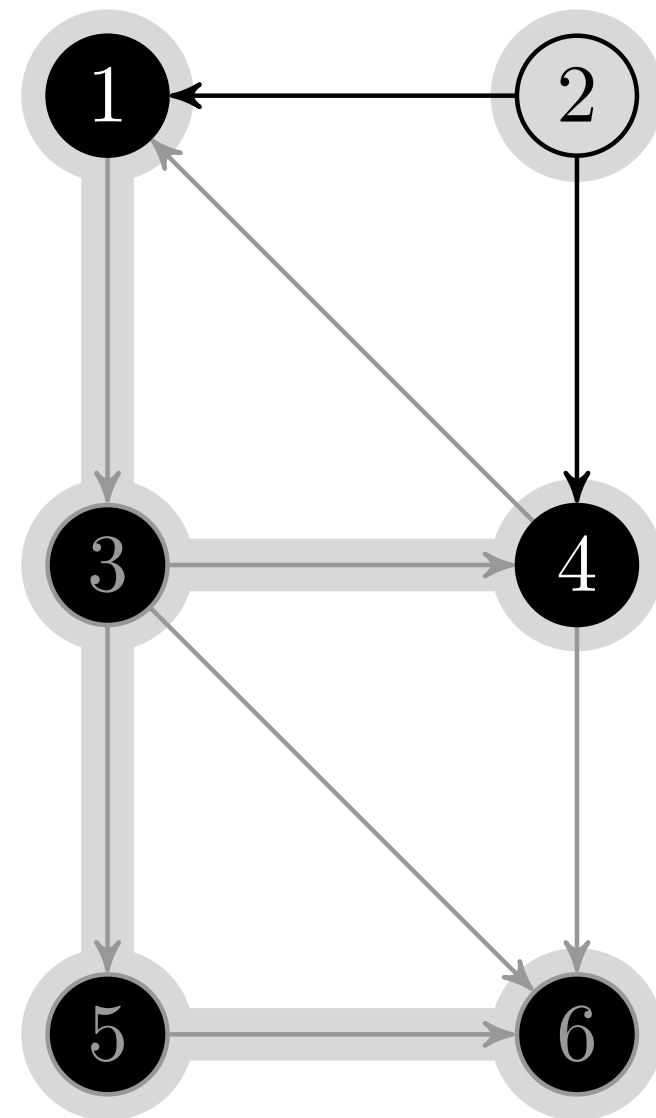
DFS-VISIT(G, u)

```

1   $time = time + 1$ 
2   $u.d = time$ 
3   $u.color = \text{GRAY}$ 
4  for each  $v \in G.Adj[u]$ 
5      if  $v.color == \text{WHITE}$ 
6           $v.\pi = u$ 
7          DFS-VISIT( $G, v$ )
8   $u.color = \text{BLACK}$ 
9   $time = time + 1$ 
10  $u.f = time$ 

```

$u, v = 2, -$

Flere krysskanter

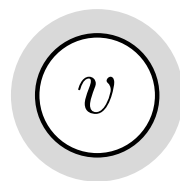
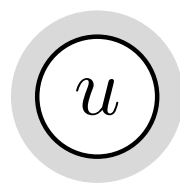
Traversering › DFS ›

Parentesteoremet

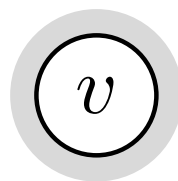
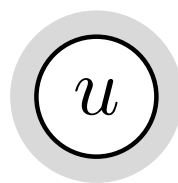
Obs: Etterkommere i DFS-skogen!

trav. > DFS > parentesteoremet

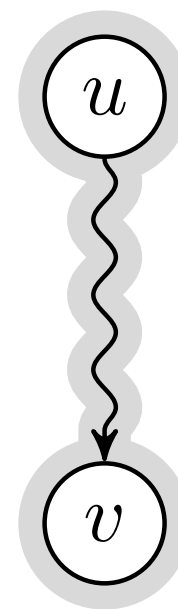
Dvs., det kan godt hende det går stier mellom u og v i grafen, men at ingen av dem er etterkommer av den andre i DFS-skogen.

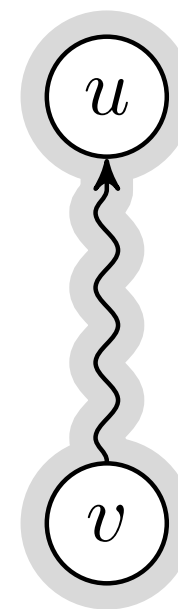
[] []
 u u v v

[] []
 v v u u

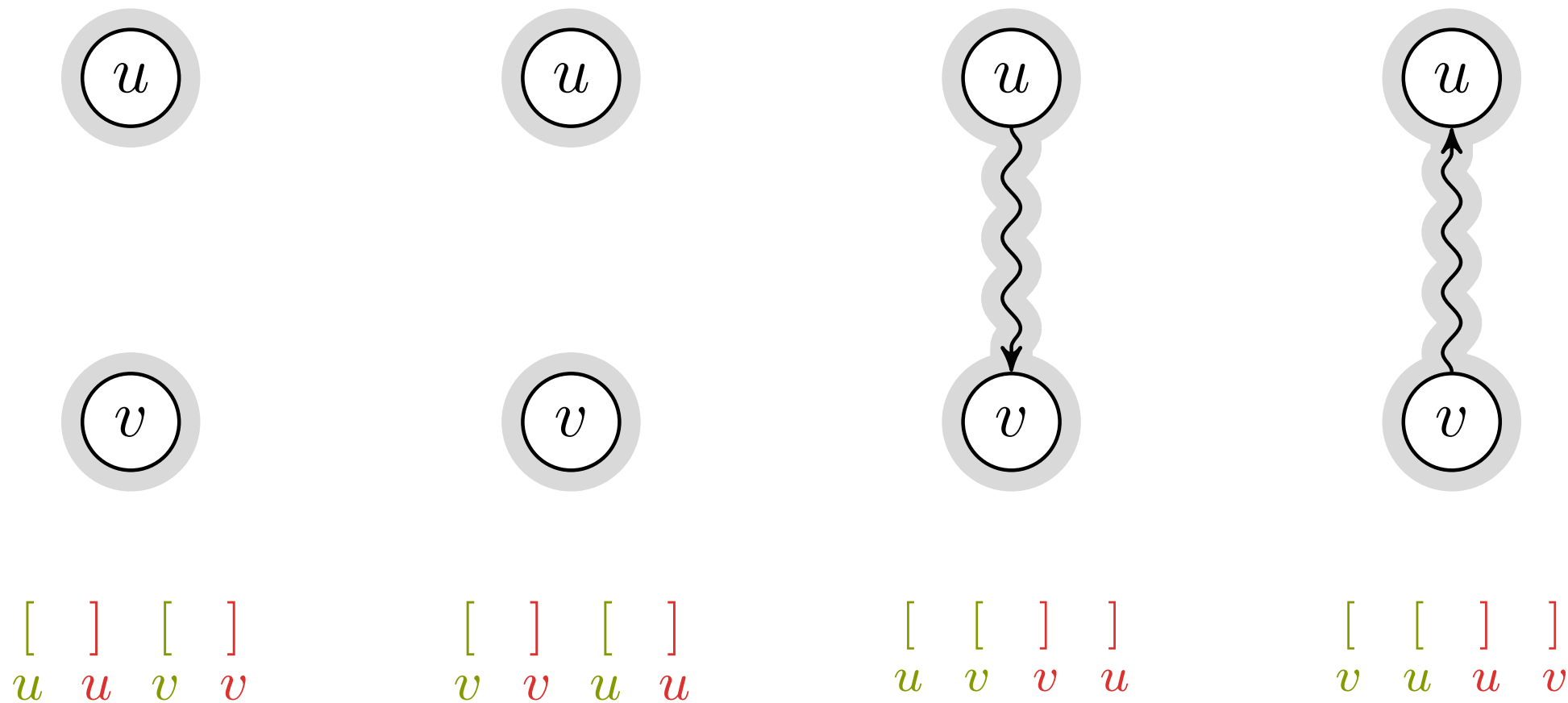

[] []
 u v v u

[] []
 v u u v

Noder oppdages før og avsluttes etter sine etterkommere

Dette er de eneste mulighetene!

Kjøretid

Algoritme	WC	BC
Dybde-først-søk	$\Theta(V + E)$	
Bredde-først-søk	$\Theta(V + E)$	

Alle noder farges grå og svarte; alle kanter undersøkes

Algoritme	WC	BC
Dybde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V + E)$
Bredde-først-søk	$\Theta(V + E)$	

DFS starter fra alle noder etter tur, så topsort skal funke!

Algoritme	WC	BC
Dybde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V + E)$
Bredde-først-søk	$\Theta(V + E)$	

(Generelt går det også fint å kjøre DFS-VISIT fra bare én node)

Algoritme	WC	BC
Dybde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V + E)$
Bredde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V)$

Grunnen til at best-case ikke er $O(1)$ er at vi må initialisere alle nodene. Dersom vi hadde brukt f.eks. en hashtabell til å holde denne informasjonen, og kun lagt den inn etter behov, så kunne vi ha fått $O(1)$ – men det er altså ikke slik boka gjør det.

BFS starter ikke fra alle i vår versjon (men kunne ha gjort det)

Algoritme	WC	BC
Dybde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V + E)$
Bredde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V)$

F.eks. EDMONDS-KARP trenger stier fra én bestemt node

Algoritme	WC	BC
Dybde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V + E)$
Bredde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V)$
<u> </u> -først-søk	$\Omega(V + E)$	

Samme logikk for andre prioriteringer, men kan ha **dyrere kø!**

Algoritme	WC	BC
Dybde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V + E)$
Bredde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V)$
<u> </u> -først-søk	$\Omega(V + E)$	

Binærhaug (PRIM, DIJKSTRA): $\Theta(V \lg V + E \lg E) =$

Algoritme	WC	BC
Dybde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V + E)$
Bredde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V)$
<u> </u> -først-søk	$\Omega(V + E)$	

Binærhaug (PRIM, DIJKSTRA): $\Theta(V \lg V + E \lg E) = \Theta(E \lg V)$

Algoritme	WC	BC
Dybde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V + E)$
Bredde-først-søk	$\Theta(V + E)$	$\Theta(V)$
<u> </u> -først-søk	$\Omega(V + E)$	$\Theta(V)$

Bortsett fra i DFS starter vi vanligvis kun ett sted

4:4

Topologisk sortering

Det finnes flere algoritmer for dette – men varianten som bruker DFS ble trolig først beskrevet av Tarjan.

Acta Informatica 6, 171—185 (1976)
© by Springer-Verlag 1976

Edge-Disjoint Spanning Trees and Depth-First Search*
Robert Endre Tarjan
Received August 28, 1974

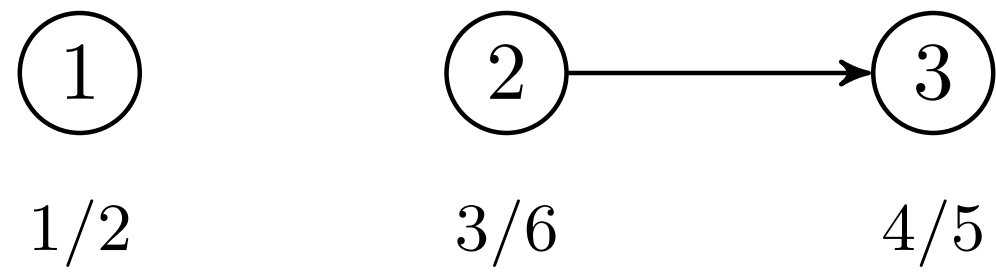
Summary. This paper presents an algorithm for finding edge-disjoint spanning trees rooted at a fixed vertex of a directed graph. The algorithm uses a depth-first search and an efficient method for finding a maximum flow in a network.

Topologisk sortering

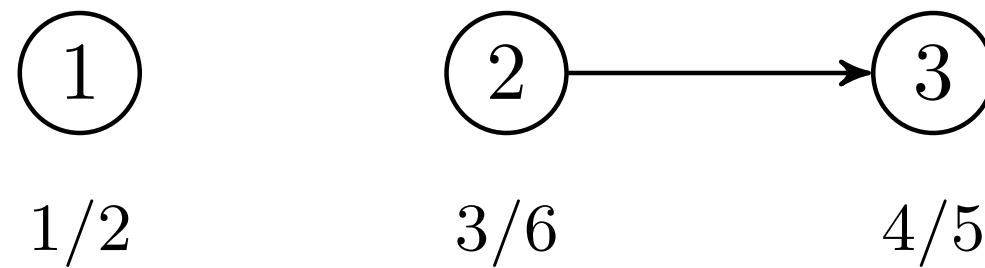
- Gir nodene en rekkefølge
- Foreldre før barn
- Evt.: Alle kommer etter avhengigheter
- Det er egentlig det vi gjør med delproblemgrafen i dynamisk programmering
- Krever at grafen er en DAG!

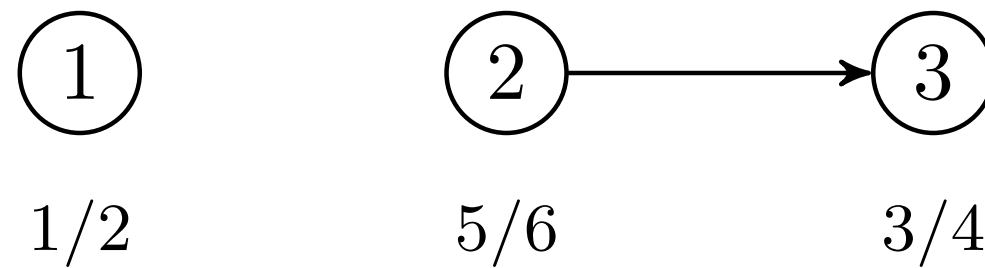
Her må 2 komme før 3; ellers fritt frem

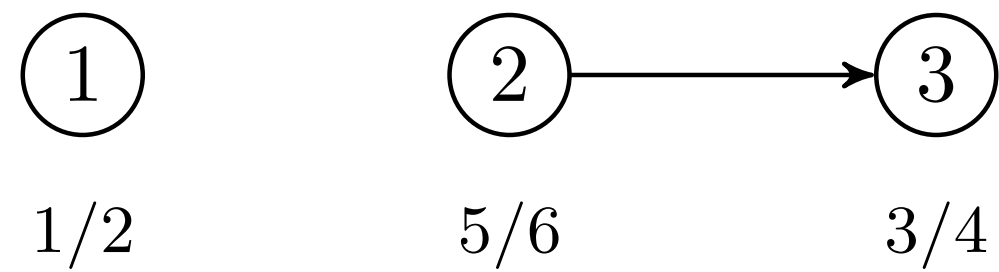
Mulige *discover-/finish-times*

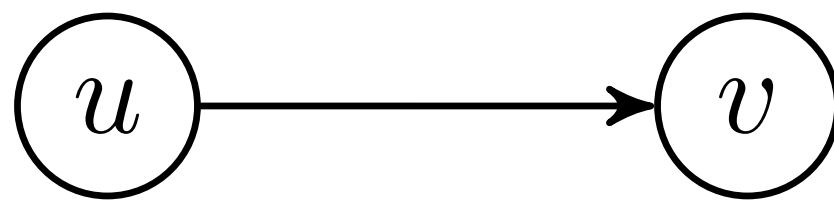
Her oppdages 2 før 3, men det er ikke garantert!

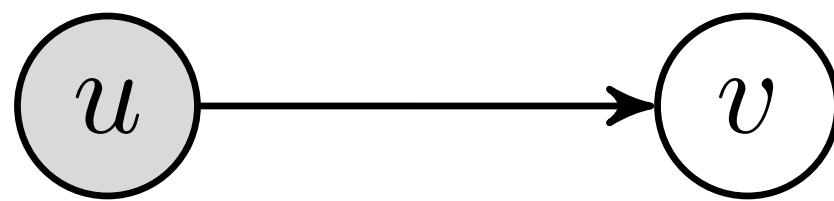
Her kalles $\text{DFS-VISIT}(G, 3)$ før $\text{DFS-VISIT}(G, 2)$

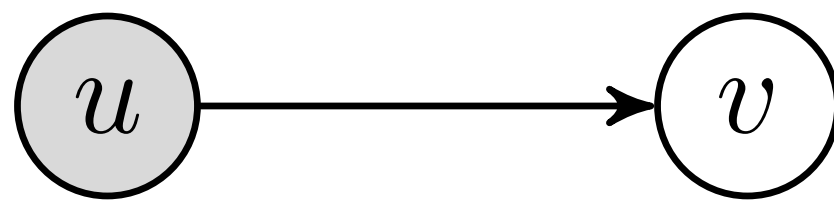
Merk at 2 fortsatt har høyere finish-time enn 3!

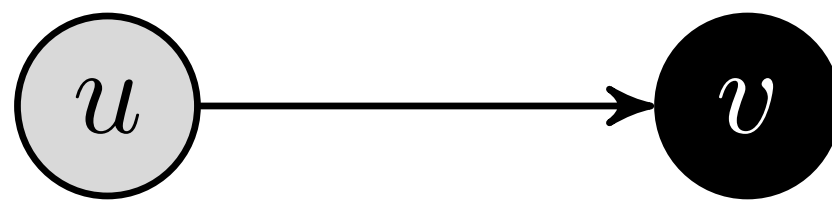
La oss si vi undersøker kanten (u, v) under DFS

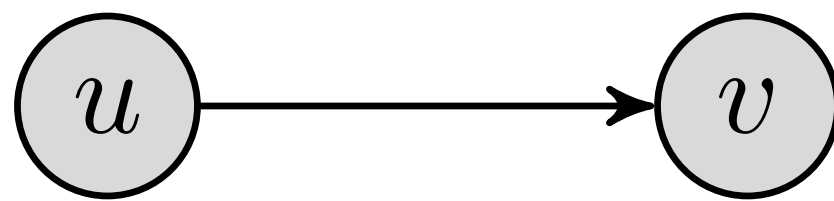
La oss si vi undersøker kanten (u, v) under DFS

Hvis v er hvit, så utforskers den rekursivt: $u.f > v.f$

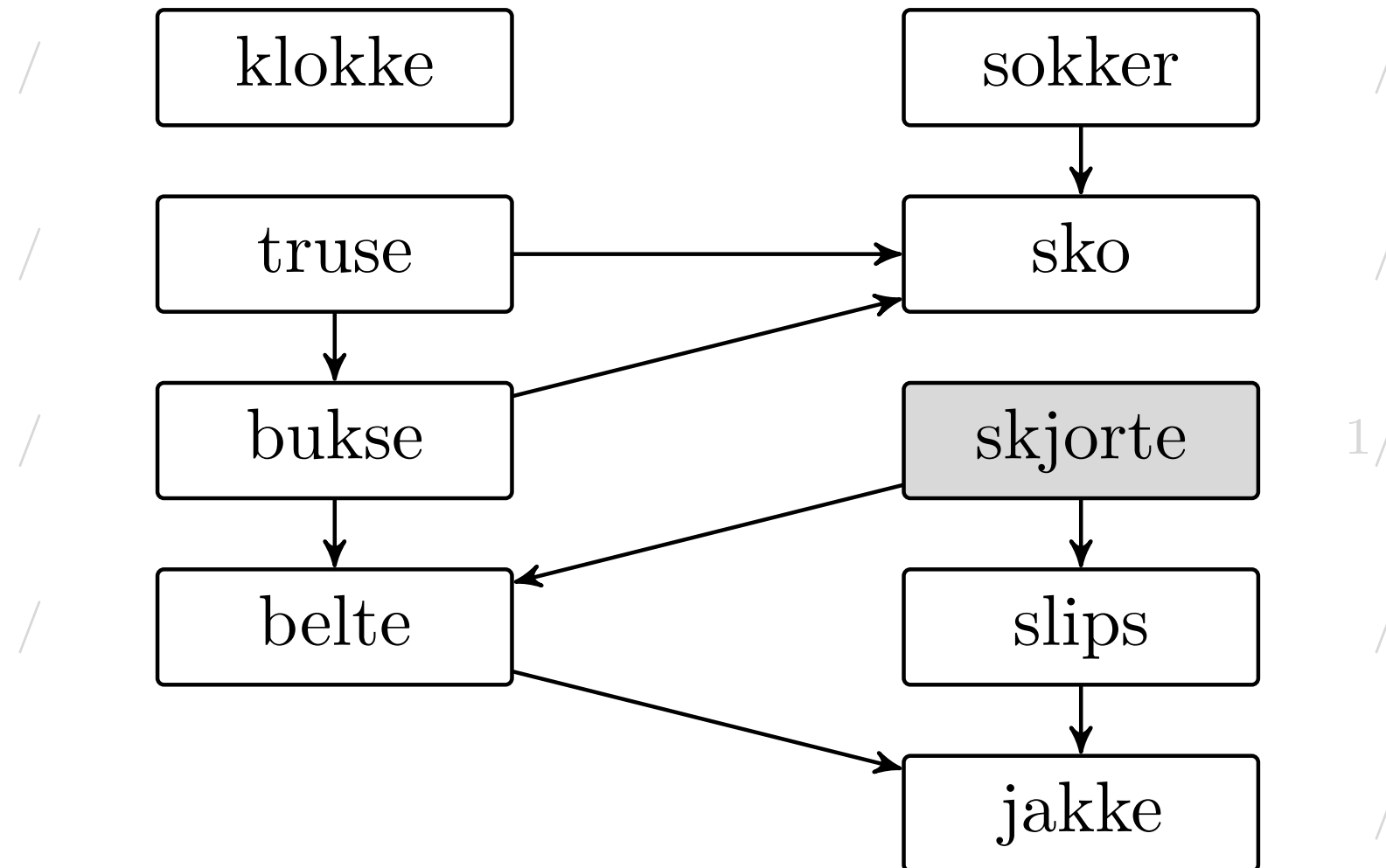
Hvis v er svart, så er den alt ferdig: $u.f > v.f$

Hvis v er grå, så har vi en sykel – og det er umulig!

Altså ...

- Stigende discover-tid: Ikke trygt
- Synkende finish-tid: Trygt
- Dvs.: Det gir en topologisk sortering

3/ 4

2/ 5

6/ 7

1/ 8

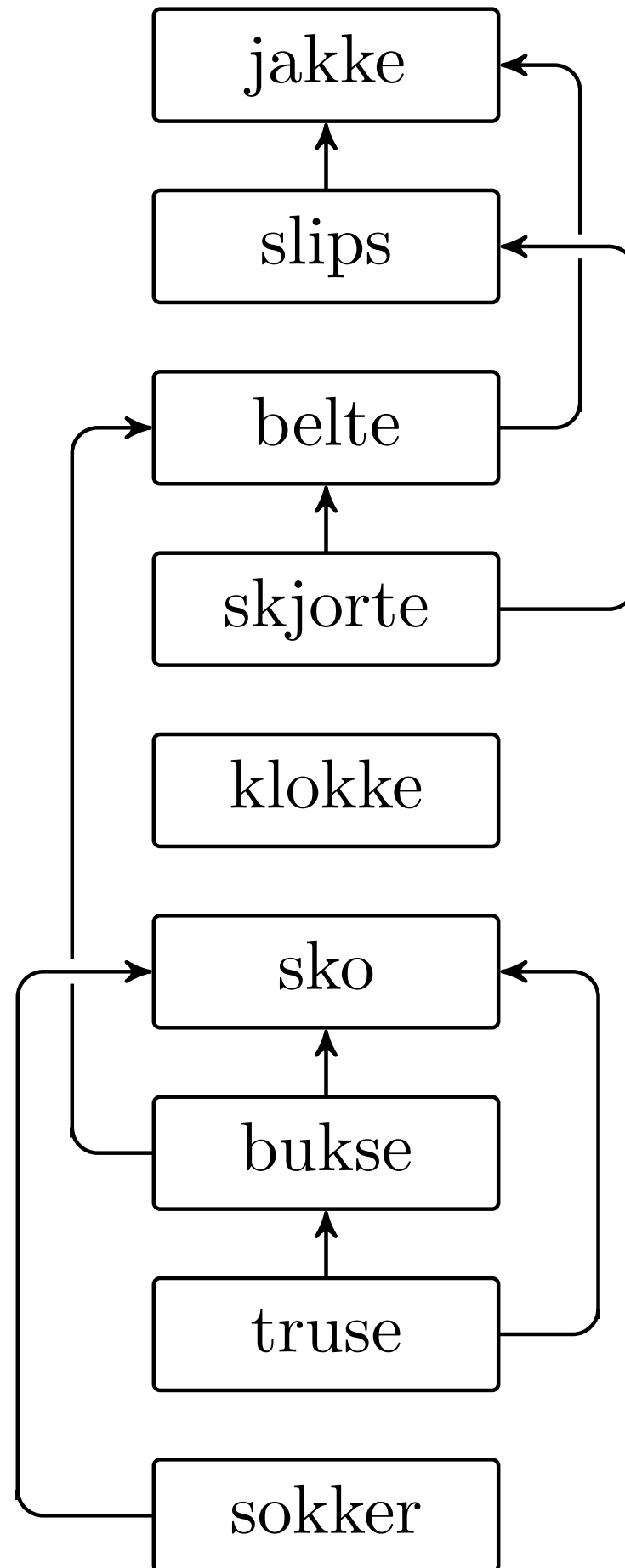
9/10

13/14

12/15

11/16

17/18

trav. > top. sort.

- **I DP med memoisering: Vi utfører implisitt DFS på delproblemene**
- **Vi får automatisk en topologisk sortering: Problemer løses etter delproblemer**
- **Det samme som å sortere etter synkende finish-tid**

Tenk på selv: Hva er sammenhengen mellom pakkesystemer (som automatisk installerer programpakker og avhengigheter) og topologisk sortering ved dybde-først-søk?

1. Grafrepresentasjoner
2. Bredde-først-søk
3. Dybde-først-søk
4. Topologisk sortering